П.III 34

Примерак 30 филера

НОВА ПОШТА

„НОВА ПОШТА"
излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/I
Телефон: 39--39. // Пошт. фах 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 4,30 пенга, тромесечна: 12,40 пенга.

Год. III. Ујвидек, недеља, 28 новембар 1943 Број 267

Тешке борбе западно од Гомеља

Ваздушни рат постаје све жешћи

Папа ће посредовати између Немачке и Савезника?

Немачка врховна команда саопштава из Главног стана Вође Рајха:

Совјети су покренули нове нападе потпомогнуте јаким тенковским снагама код никопољског мостобрана и у великој дњепарској окуци. Те нападе одбили смо у огорченој борби. На томе месту уништили смо 151 совјетски тенк. Док су у простору Черкасиа још у току жестоке борбе, западно од Кијева и код Коростена осујећено је више непријатељских напада, после јаких борби. Западно од Гомела и југозападно од Кричева наше трупе налазе се у тешким борбама са непријатељским одредима који надиру.

Немачки авиони бацачи торпеда потопили су испред алжирских обала 2 разарача и 3 транспортна брода с укупно 38.000 тона бродског простора. Немачко ваздухопловство у току прошле ноћи извршило је напад на непријатељску базу за снабдевање у Напуљу.

Бомбардерске ескадриле Сједињених Држава летеле су у петак изнад Немачког Залива и извршиле терористички напад на Бремен. У току напада уништено је више болница, домова за старце и уметничких споменика. Према досадањим извештајима, ваздушна одбрана оборила је 41 непријатељски авион. Даљих 13 америчких бомбардера и 1 ловца уништили смо изнад западних поседнутих територија.

У току прошле ноћи енглеске бомбардерске ескадриле летеле су изнад територије Рајха и извршиле нове терористичке нападе. Прве ескадриле напале су Штутгарт, а друге Берлин. Према досадањим констатацијама, оборено је 39 непријатељских бомбардера.

Најновија ситуација на Источном фронту

Берлин, 27 новембар. (Интеринф) — На јужном крилу Источног фронта поново је тежиште борби код никопољског мостобрана и у великој дњепарској окуци. Совјети су на два крила немачког положаја убацити многе стрељачке дивизије и шест до осам новоувежбаних тенковских дивизија, у намери да једновременим нападом на југу и северу тога сектора пробију немачке линије и опколе велике немачке снаге, на чему већ недељама настојавају. Иако су се немачки положаји пре почетка напада налазили под необично жестоком артилериском ватром, бољшевицима ипак није успело да разбију немачку одбрану. Планиране совјетске кљеште осујећене су и у петак на отпору немачких гренадира, тактичког преимућства и еластицитету немачког вођства. Совјети су изгубили 151 тенк и са великим и крвавим губицима постигли продоре пролазног карактера, које су Немци одлучним противнападима очистили. Немци су насупрот необично жестоком отпору изфорсирали затварање једног сектора, који је пре неколико дана био прекинут. Бољшевици су на томе месту изгубили 12 тенкова. Код Черкасиа су у петак борбе поново биле јаче, него ранијих дана. У стално променљивим борбама осујећени су совјетски покушаји да са тамошњих мостобрана продру у правцу југа. Између Житомира и Кијева, као и код Коростена, Совјети нападају необично великим бројем тенкова стрељачких трупа на тамошње немачке положаје. Сви напади су сломљени испред немачких главних линија. У ватри немачког оружја сломљени су и совјетски покушаји за ослобођење једне опкољене совјетске групе.

НАЈТЕЖЕ БИТКЕ ВОДЕ СЕ ЈЕДИНО КОД ГОМЕЛА

Берлин, 27 новембар. (МТИ) — У вези са коментарисањем моментане ратне ситуације, немачки војни коментатори дају само кратке изјаве, и то само толико да се једино у простору Гомела воде најтеже битке. Међутим, на оцену ситуације код Гомела још треба чекати. На основу искустава стечених на Источном фронту, потребно је да протекне бар једна недеља, да би се једна тако тешка борба, као што се води код Гомела, могла оценити или да се она бар развије, да би се могао оценити њен исход.

Рат на Далеком Истоку

Амстердам, 27 новембар. — (ДНБ). Министар морнарице Сједињених Држава пуковник Нокс изјавио је, да су америчке трупе имале велике губитке приликом заузећа групе острва Тарава. Ти губици могу се приписати томе, што су Американци морали да се за време необично јаке буре искрцају на потпуно равној обали, док су 4.000 одлично наоружаних јапанских војника бранили острво из јаких склоништа.

Енглеска обавештајна служба, на основу једног телеграма из Вашингтона, јавља да је у борбама погинуо код острва Гилберт контраадмирал Хенри Мулиникс.

Из Цириха јавља агенција БТ, да коментатори енглеских листова сматрају напад адмирала Нимица на острва Гилберт као почетак новог периода рата на Тихом Океану. Напад се ослањао на поморску ваздушну надмоћност Савезника. Правац новога напада одлучило је не само сазнање о материјалној надмоћности Савезника при нападу на острва Гилберт, него и операције против свих острва.

ТАЈНА СЕДНИЦА ОБА ЕНГЛЕСКА ДОМА

Лондон, 27 новембар. — (БТ) Претседник јужноафричке уније генерал Сматс на заједничкој тајној седници оба дома говорио је о послератним плановима уређења света. О тој тајној седници није дат никакав извештај.

ФИНСКИ ЛИСТОВИ О КОМПРОМИСНОМ МИРУ

Хелсинки, 27 новембар. (ТП). Фински лист „Суомен Социјал Демократи" бави се вестима, које говоре о могућностима компромисног мира. Лист констатује, да војник, који се бори на фронту, носи на својим плећима прави терет рата и да данашња покољења човечанства неће имати истински мир, све док се у његовом суседству налази непријатељ. Сазнање да за исход рата нема другог излаза, него потпуна победа над непријатељем, има одлучујући значај и у погледу Финске.

ТУРСКЕ НОВИНЕ О РАТНИМ КРИВЦИМА

Цариград, 27 новембар. (ТП) Турски листови „Џумхуриет" и „Републик" баве се питањем ратних кривица, које питање Савезници стално набацују, те констатује, да се трајан мир не може остварити претњама.

Да ли ће доћи до потпуне сарадње између Савезника

Цирих, 27 новембар. (БТ) — Лондонски дописник »Ноје Цирихер Цајтунга« јавља, у вези са претстојећим састанком Рузвелта, Черчила и Стаљина, да је у енглеским стручним круговима у првом реду завладало интересовање у погледу Совјетске Уније, као и о потреби потпуне војне сарадње између англосаксонских сила.

Према дописнику, очекују се и идуће године крваве и тешке борбе, а зна се и то колико зависи исход тих борби од сарадње истока и запада. Лондон у толикој мери интересује питање напада у 1944 години, да су политичка гледишта у многоме стављена у позадину. Меродавни политичари, новинари и стручни писци констатују, да ударна снага немачке војске још уопште није сломљена. Из те перспективе треба испитивати све оне вести, распрострањене из америчких извора, које говоре у вези са условима о примирју, о чијој могућности би имали да се воде преговори у савезничком табору. За сада не постоји, међутим, никакав знак да би ти разговори имали други циљ сем дотицање политичког споразума између великих сила у погледу каснијег развитка. Једва се може посумњати у то, да проблем Немачке претставља најважнији предмет међусавезничких разговора.

На Јитланду се граде утврђења

Стокхолм, 27 новембар. (БТ) — Овдашњи војнички посматрачи са великим интересовањем прате радове утврђења великог стила, које немачке војне власти врше на Јитланду. Цео обални појас снабдева са утврђењима сличним атлантском зиду. Град Силкеборг, где се налази главни стан немачког главног команданта генерала Ханека, опкољен је малим утврђењима.

Претседник недавно основаног данског административног савета у петак је позвао све полицијске официре са Јитланда, градоначелнике и претставнике општина, те им дао упутства у погледу држања за случај непријатељског бомбардовања из ваздуха.

Дописник „Афтенбладета" из Копенхагена јавља, да се у данским војничким круговима рачуна ратним операцијама против Данске, једновремено са нападом на други део атлантског зида. Може се претпоставити, — кажу ти војни посматрачи — да се немачке војне припреме врше стога, што су стечене информације о савезничким инвазионим плановима, који би евентуално још ове јесени започели против Норвешке и Данске, ако би Руси истовремено извршили напад против најсевернијег сектора Источног фронта.

БИОСКОП НЕМЗЕТИ

Од 25—28 нов.

Старо лето

(A RÉGI NYÁR)

Весело мађарски музички филм

Хонти Х., Шимор, Силаши, Чикош Р., Васари, Рајнаи, Чортош Ђ. и оба Петеша

„ТРИБИН ДЕ ЖЕНЕВ“ О ВАЗДУШНОМ НАПАДУ НА БЕРЛИН

Бери, 27 новембар. — (ДНБ). Берлински дописник „Трибјун де Женев“ пише, у вези са ваздушним нападом на Берлин следеће:

„Главни град Рајха достојно се понео у тим ваздушним нападима. Ко није лично преживео ваздушни напад, тај не може да замисли како изгледа дисциплина и пожртвованост грађана Берлина“.

ГЕБЕЛС ПОСЕТИО КВАРТОВЕ НАСТРАДАЛЕ ОД БОМБАРДОВАЊА

Берлин, 27 новембар. (НШТ) — Министар Рајха д-р Гебелс посетио је у петак оне квартове града, који су највише страдали од бомбардовања и том приликом је обишао једну школу, у којој је смештено више стотина берлинских грађана, који су остали без крова. Министар је разговарао са бескућницима и том приликом одликовао орденом ратног крста првог и другог реда 25 мушкараца и жена који су се нарочито истакли при радовима на спасавању и гашењу пожара.

АМЕРИЧКИ ВАЗДУШНИ НАПАД НА ФОРМОЗУ

Лисабон, 27 новембра. (НШТ). Против острва Формоза, које се налази у источном правцу од Конг Конга, извршен је напад са тешким бомбардерима. То је први напад америчких авиона на најзападније јапанско острво.

САЛАЗАР О ПРИВРЕДНОЈ СИТУАЦИЈИ ПОРТУГАЛИЈЕ

Лисабон, 27 новембар. (ДНБ) — Претседник Салазар у своме говору у парламенту, између осталог, рекао је да Португалија за ратни материјал, који је добила од Енглеске у току 1943, а којем ће и надаље добијати, неће плаћати у готову, него на основу компензације. У вези са разним привредним питањима, Салазар је изјавио, да је у томе погледу услед рата дошло до тешкоћа између Енглеске и Португалије зато, што на енглеску блокаду континента нису утицали пољопривредни интереси, него углавном војни циљеви. Ако отсада Енглеска и Сједињене Државе буду лиферовале погонски материјал, тада ће се, — подвукао је Салазар — решити и привредне тешкоће Португалије.

ПРИНУДНО СПУШТАЊЕ ЕНГЛЕСКОГ АВИОНА У ПОРТУГАЛИЈИ

Лисабон, 27 новембар. (НШТ). У близини португалског града Калдас Дереинха један енглески двомоторни авион извршио је принудно спуштање. Посада авиона је интернирана.

Кроз ШТАМПУ

Д-р Гебелс о улози Немачке у одбрани Европе

„Дас Рајх“ доноси уводник из пера д-ра Гебелса, у којем Министар Рајха прво подвлачи да се, на конференцији у Москви, нису испунили наде Енглеза и Американаца да ће Кремљ моћи да покрену да фиксира своје територијалне захтеве, него су, напротив, нашли се приморани да „захтевима Совјета попусте толико да један амерички лист ово назива управо „фантастичним“. Министар констатује да се утицајне и територијалне аспирације Совјета односе не само на Пољску, цео Балтик, Финску, Југоисточну Европу, и војна упоришта у Турској, него да се у Москви већ тражи право саодређивања и у Африци, у Средоземљу и у Егејском простору.

„За одбрану Европе остао је још војни потенцијал Рајха — пише затим д-р Гебелс — и ако би се тај бедем пробио, Европа би била изгубљена. „И не само то; и Енглеска и САД би у томе случају ишле усусрет мрачној будућности, која би пре и после, докрајчила се у бољшевизму“. Питање Европе набачено је тако оштро и категорички, да нема више устука пред тиме. Европски континент је већ више пута, у својој променљивој историји, стајао пред тако свирепом алтернативом — подвлачи д-р Гебелс — и свагда се притом радило о живот и смрт. И свагда је било у немачком народу репрезентовано германство оно које је у последњем, одлучном часу ускочило и пружило Европи руку спасења. Тако ће бити и овог пута, — тврди д-р Гебелс, и наглашује да немачки гренадири, који се свакодневно изнова супротстављају дивљем налету бољшевизма, заслужују бар живо саосећање свију оних народа који би без њихова посредовања били незаштићено предани таласу са источних степа. Ако им садашњост то и ускраћује, из слепог неразумевања, будућност им то неће моћи оспорити. Јер само из јунаштва немачких војника ти ће народи добити живота.

„Питање живота и смрти, под чијом тежином стоји данас човечанство, само ће кроз њих — немачке војнике — наћи свој одговор, вели закључно д-р Гебелс. То је одговор једне мушке одлуке, која и у најтежим кризама, и под најјачим теретима, остаје непоколебива, и зато ће, на врхунцу европске драме, довести до тријумфа једне велике и поносне победе“.

#

„Нојес Випер Тагблат“, у допису из Берлина о финансиским проблемима Англосаксонаца, пише, између осталог, да, по речима самих Американаца, Британци морају и сада, као и после рата, подлећи у интернационалној борби конкуренцији, пошто они за своје властите снаге нису у стању да решавају акутне проблеме који ће, данас или сутра, пред њих искрснути. „Типичан пример за то су — пише лист — бриге о бродовље које је изгубљено за време рата. Ти бродови, који се граде као замена за оне који су торпедовани, само су типови за нужду, подесни искључиво за ратне транспорте, а за доба мира биће потпуно нерентабилни. Онај мали број стандардних типова, на који се градња сконцентрисала, превелик је уз то, и не одговара ни у којем погледу каснијим потребама. Путнички бродови и мали обалски теретни бродови засад се уопште не изграђују. Истина да осигуратна друштва, по својој дужности, исплаћују оштете за потопљено бродовље, али суме које се гомилају у трезорима бродоградилаца не могу се мобилисати, да би се уложиле у ново бродовље од трајне вредности.“

#

„Донауцајтунг“ наводи, из Стокхолма, најновији говор шведског министра војног, Скјелда, на једноме партиском збору, у којем је, бранећи политику неутралности Шведске, рекао да „ни за Шведску, ни за свет уопште, улазак ове државе у рат не би био од користи, и зато је политика неутралности једина исправна линија“. „Министар је затим — наводи лист — изразио жељу за сарадњом између слободних и самосталних народа после рата. То важи не само за Шведску, него и за све народе, мале и велике. Мировни уговор који би повређивао слободу нација, изјавио је Министар Скјелд, отежао би суделовање шведскога народа у интернационалној сарадњи, и то тим више, што би потисивање било географски ближе Шведској“. „Ако би се којем нашем северном братском народу оспоравала слобода у будућем миру — нагласио је Министар, са јасном алузијом на Финску — то би бесумње, значило, у односу на држање Шведске према интернационалној сарадњи, неподношљиво оптерећење“. —

Стокхолм:

Какве ће бити смернице Савезника у послератној политици

Стокхолм, 27 новембар. (МТИ) — Изјаве шведског министра рата Скјелда, у вези са слободом северних народа у послератном добу, изазвале су велику сензацију у политичким круговима. Шведски министар рата, додуше, није директно именовао Финску, али се у политичким круговима наглашује, да је ван сваке сумње, да је он у првом реду помишљао на Финску. Указује се на то, да се шведска штампа веома подробно позабавила евентуалним даљим развојем ситуације Финске и Скјелд је, одлучније него икада, заузео став против тога да Финска своју судбину положи у руке Русије.

У Стокхолму су велику пажњу изазвале честе московске изјаве, које су уперене против планова о европским федерацијама и блоковима. Са совјетске стране овај став је одлучно обележен на тај начин, што Москва не би трпела ни дунавску конференцију, ни балкански савез, а ни блок северних земаља. Међутим, у стокхолмским политичким круговима се сматра да би баш ови планови о савезима могли да послуже као полазна тачка за кристализовање послератне Европе.

После објављивања комунике о московској конференцији, стокхолмска штампа се подробно бавила идејом дунавског савеза држава, па су цитирана и мишљења енглеских лица у вези с тим. Што се тиче балканског савеза, стокхолмска штампа је указала, да би Турска после рата веома радо прихватила такву државну формацију, која би служила интересу њене безбедности.

Сасвим је разумљиво, да је у Стокхолму највеће интересовање изазвао план о стварању блока северних земаља. Међутим, стала су из лондонских совјетских кругова пале изјаве, према којима је Совјетска Русија против сваког блока, у коме би и Финска учествовала. У вези с тим, у Стокхолму се сада поставља питање: какве су у ствари смернице Савезника у погледу њихове послератне политике? Како је шведски министар рата изјавио, ни шведска јавност се није одрекла идеје о јединству северних народа. Према томе је, дакле, разумљиво да су у шведском јавном мњењу изазвале разочарање оне изјаве, према којима се не одобрава сврставање народа у савезе, премда таква сарадња не би крила у себи никакве нападачке намере, а била би подесна да служи безбедности, опстанку и независности земаља, које у њој суделују. Шведски министар рата јасно је разложио у свом говору, да Шведска није вољна да учествује у међународној сарадњи, која би значила исто што и потпуно отстрањење слободе.

СЕДНИЦА ШПАНСКОГ ВРХОВНОГ ПОМОРСКОГ САВЕТА

Мадрид, 27 новембар. (НШТ). Врховни савет шпанске ратне морнарице одржао је седницу. Седници су присуствовали сви адмирали и команданти шпанских поморских база. У центру конферисања налазило се питање одбране шпанских морских обала.

ВИЛХЕЛМШТРАСЕ О ПОЛИТИЧКИМ ПРИЛИКАМА У ФРАНЦУСКОЈ

Берлин, 27 новембар. (НШТ) — У Вилхелмштрасеу је у петак изјављено, да се не може упуштати у прорицања у погледу даљег развоја политичких прилика у Француској. Вести које су распрострањене у вези са тобожњом болешћу маршала Петена, према извештајима који су приспели у Берлин, потпуно су лажне.

БИОСКОП РАКОЦИ

ПАЛАС

Од 18—28 нов.

Мајчин војник

ANYÁMASSZONY KATONÁJA)

Велики премијерни мађарски филм

Мали Г., Силаши, Биличи, Пелшеци, Вај М. и Васари

FRANZ JOSEF
ГОРКА ВОДА

ПРЕГЛЕД ВОЈНЕ И ПОЛИТИЧКЕ СИТУАЦИЈЕ

Будапешта, 27 новембар. (Телефоном) — Пре неколико дана у светској штампи се појавила вест, да се у Ватикану води жива дипломатска активност. Према тој вести, Папа је примио у аудијенцију немачког амбасадора Вајцсекера, британског амбасадора Озборна и отправника америчке амбасаде Титмана. У вези са том вешћу, неки кругови су проширили гласове, да се Папа примио посредничке улоге између Савезника и Немачке. Други кругови су пак тврдили да се ради о дипломатском акту Свете Столице, како би се Рим поштедео грозота рата. У вези с тим коментарима, лондонски дописник „Базел Нахрихтена“ пише: „У Лондону се води дебата, да ли принцип безусловне капитулације, постављен у Казабланци, значи непопустљиву формулу или постоји нека могућност да се непријатељу пружи нешто што би паралисало страх у погледу савезничких планова према непријатељу. Неки лондонски кругови подвлаче, да се у случају Италије добро применила и показала добар резултат формула безусловне капитулације, јер је довела до циља до кога се желело доћи. Може бити да ће на састанку Рузвелта, Черчила и Стаљина доћи до модификације одлуке донесене у Казабланци, а у Лондону се претпоставља да ће евентуално доћи и до једне попустљивије изјаве у току преговора који ће уследити“. Многи су склони да то енглеско мишљење доведу у везу с оним вестима, које су последњих дана распрострањене, а с друге стране тврде се, да постоје основани разлози за претпоставку да би се евентуално могло преговарати, ако би такав један стваран предлог дошао са потпуно озбиљне стране. Све то још не значи да се принцип донесен у Казабланци треба да измени. С тим у вези, „Дејли Телеграф“ заузима став према вестима, да Папа настоји да посредује између Савезника и Немачке. Лист пише да су све те вести неосноване и да је Папа имао намеру само да се информише о општој ситуацији. Исти тај извештај јавља још и о томе, да жива дипломатска акција Ватикана није остала у тајности ни у фашистичким круговима. Коментаром миланског листа „Ил Фасцио“ опширно се баве фашистички кругови. Неколико одломака тога коментара саопштио је и римски радио. Аудијенција немачког амбасадора Вајцсекера обављена је само у оквиру званичног пријема и нема никаквог нарочитог значаја.

Лист указује на то, да дипломатска активност Ватикана чини оправданим питање, да ли се та активност не води можда у интересу једне зараћене стране. Безусловно би требало расчистити нека питања, међутим, садашња атмосфера није за то повољна. На вести, које су ових дана објављене, не могу се дати јасни одговори. Међутим, несумњиво је да се више ради о томе, да се на неким местима придаје много већи значај уобичајеној дипломатској активности, него што би то овој припадало. Општа ратна ситуација доноси то собом, да се набацују послератна питања, а уједно се много више говори и о ратним кривицама. С тим у вези, »Џумхуриет« у једном свом чланку констатује: »Мир, који ће се створити на основу претњи, не може бити трајан. Ни једна влада на основу принципа безусловне предаје неће изручити себе или народ за љубав опозиције«.

Немачки ратни извештај од јуче јавља, да се у простору Гомела између Дњепра и Припјета, на непрегледном простору, воде огромне борбе и да је сам град Гомел, који се већ дуже времена налази у првој линији, после потпуног уништења, евакуисан од стране немачких трупа. С тим у вези, у Берлину се указује да је Источни фронт толико дуг, да се потребне резерве не могу држати у сталној припреми на сваком месту. Зато се понекад указују тактичке потребе, да се евакуишу већи простори и да се трупе повуку на унапред припремљене прихватне положаје, где имају да сачекају потребне резерве да би се покренула контраофанзива. Битка се сада води у простору између Гомела и Могилева на фронту широком 160 километара. Град Гомел, који је већ у другом месецу немачко-руског рата пао у немачке руке, био је за Немце важан индустриски и саобраћајни центар, али сада се налази, такорећи, у рушевинама. Немачке трупе, које су се евакуисале, уништиле су сва постројења, која би могла бити важна са тактичког гледишта за трупе совјетског генерала Рокосовског, које су ушле у град. А.

„ФЕЛКИШЕР БЕОБАХТЕР“ О ОСВЕТИ

Берлин, 27 новембар. (ДНБ) — Немачка штампа оштро осуђује последње терористичке ваздушне нападе извршене на главни град Рајха, које карактерише као атентате на мирно грађанско становништво.

Берлин — пише „Фелкишер Беобахтер“ — сада је такође постао фронт и почела је битка против главног града Рајха. Лист наглашава да Савезници, који су се већ више пута разочарали при оцени духа и држања немачког народа, а и сада стварали потпуно погрешне претпоставке о држању становништва града Рајха. Берлин је у пуној мери издржао ово тешко искушење и његово становништво се са страшном мржњом обраћа према онима, који су на њих набацили безразложне патње. Нећемо знати ни за какво милосрђе према неубиђавном непријатељу, ако буде дошао дан одмазде.

ПОНОВО ЈЕ ПРЕКИНУТА ТЕЛЕГРАФСКО-ТЕЛЕФОНСКА ВЕЗА ИЗМЕЂУ БЕРЛИНА И СТОКХОЛМА

Стокхолм, 27 новембар. — (МТИ). У петак касно увече изненадно је прекинута телефонско-телеграфска веза између Берлина и Стокхолма. Из Стокхолма није се до поноћи могла да успостави телефонска веза са Копенхагеном. У шведској престоници верују, да је телефонска сметња настала услед британског ваздушног напада.

СЛОБОДАН ИЗВОЗ ЖИТАРИЦА ИЗ БЕСАРАБИЈЕ

Букурешт, 27 новембар. (МТИ) Објављена је наредба владе, према којој је без икакве претходне дозволе дозвољен извоз житарица и брашна из Бесарабије.

ВАЗДУХОПЛОВНЕ ОПЕРАЦИЈЕ ВРШЕ СЕ И ПО НЕПОВОЉНОМ ВРЕМЕНУ

Будапешта, 27 новембар. (БЕ) — Дописник листа »Пешт« јавља из Цириха, да, према мишљењу ваздухопловних стручњака, тек је сада омогућено први пут да се ваздушне борбе и бомбардовања врше стално и насупрот неповољном времену. Шта више, те борбе се тада чак и појачавају. Поприште ваздушних борби у петак проширило се све до афричких обала, где су немачке бомбардерске ескадриле извршиле јаке нападе на један англосаксонски конвој. Између нападачких немачких и енглеских апарата, који су бранили конвој, развила се оштра борба. У петак по подне амерички бомбардери напали су северозападну Немачку, као и северну Француску. Средиште напада на немачки обалски простор био је Бремен.

ИЗБОРИ У ФИНСКОЈ ОДЛОЖЕНИ ЗА 1945

Хелсинки, 27 новембар. (МТИ). Фински парламент једногласно је прихватио предлог финске владе, да се парламентарни избори одложе за 1945 годину.

ПОРТУГАЛСКИ ПАРЛАМЕНТ ЗАДОВОЉАН ВЛАДИНОМ СПОЉНОМ ПОЛИТИКОМ

Лисабон, 27 новембар. (ДНБ). После великог говора претседника Салазара, више посланика говорило је у народној скупштини о задовољству народа према спољној политици владе. Уједно је једногласно примљен предлог, према коме ће народна скупштина потпомагати политику владе, па је наглашено да ће се придржавати правца, да би се сачувала неутралност државе и да Португалија пред свима сачува своје међународне обавезе.

КЛИНТОКОВА ИЗЈАВА О ФИНСКОЈ

Будапешта, 27 новембар (МТИ) — Отправник послова америчког посланства у Хелсинкију мистер Клинток отпутовао је у Стокхолм. Према изјави, коју је отправник послова дао стокхолмским листовима у погледу његовог коначног одласка до кога ће доћи крајем ове године, рекао је, да се то има сматрати као обична административна ствар. Изјавио је да много воли Финску, а изнад свега жали што је фински народ доспео у такву ситуацију, у којој се сада налази. Међутим, судбину Финске неће решити ни мистер Џон, ни мистер Бул, нити мистер Клинток.

МАСИЉЕ ЗАСТУПА ФРАНЦУСКУ У САВЕТОДАВНОМ ОДБОРУ

Лисабон, 27 новембар. (МТИ) Према алжирском извештају, потврђује се вест, да ће комесар за спољне послове француског одбора за ослобођење Масиље заступати Француску у саветодавном одбору за решење питања Италије.

АНГЛОСАКСОНСКЕ БОРБЕ У ИТАЛИЈИ НЕ ОЛАКШАВАЈУ ПОЛОЖАЈ РУСА

Будапешта, 27 новембар. (БТ) — Либератор у »Опсерверу« написао је опширнији чланак о Средоземном Мору, па констатује да су Англосаксонци на ратиштима у Јужној Италији осуђени на пасивност. Немци су били у стању да одбију и нападе упереке против њихових зимских положаја, фронталне и побочне, а тиме су онемогућили да Англосаксонци олакшају ратне операције Руса, који се боре у Украјини.

ШВЕДСКА ПРИЗНАЛА ЛОНДОНСКУ ЧЕХОСЛОВАЧКУ ВЛАДУ

Стокхолм, 27 новембар. (БТ). Шведска влада донела је у петак одлуку, да упути дипломатског претставника код алжирског одбора за ослобођење Француске. Влада је одлучила још и то, да успостави дипломатска претставништва код лондонске чехословачке владе.

ЛИСТ „ТАНИН“ О ПОСЛЕРАТНОМ УРЕЂЕЊУ СВЕТА

Цариград, 27 новембар. (ТП) — Под насловом „Три горостаса“ лист „Танин“ објављује уводник, у коме сравњује садању ситуацију са временима после Наполеонских ратова као и покушај Свете Алијансе за обнову Европе и рад московске конференције. Чланак из тога упоређења извлачи закључак, да је Света Алијанса хтела на основу принципа апсолутизма да уреди Европу, а велике силе желе да изграде нови поредак на праву и слободи самоопредељења народа. Сасвим природно, треба да се набаци питање да ли ће велике силе бити вољне да ставе у позадину своје захтеве и да изграде такав нови поредак у коме би биле подједнаке дужности а подједнака права великих и малих држава. Будућност зависи од великих сила, а и од тога да ли оне желе да мале државе ставе у своје јармове.

ЕНГЛЕЗИ ПРИЗНАЈУ ГУБИТАК 32 АВИОНА

Амстердам, 27 новембар. — (ДНБ). Како енглеска обавештајна служба јавља, енглеско министарство ваздухопловства је признало, да је у току свих ваздушних напада између четвртка и петка изгубљено укупно 32 авиона.

ШТРАЈК У АРГЕНТИНИ

Буеное Аирес, 27 новембар. (БТ) — Према вестима из Аргентине, министар рада, пуковник Перон, ради на нацрту према коме би се остварила тоталитарна синдикална организација. Према томе плану, све гране индустрије биле би дириговане. Пошто се већина вођа стручних организација противиле да учествују у новој организацији, ухапшено је у Аргентини 400 до 500 радничких вођа. Многи угледни вођи склонили су се пре хапшења. Јавља се, да је услед захтева текстилних радника, у погледу повишења надница као и у погледу политичких разлога, најављен нов штрајк, а примећује се извесно кретање у том правцу и у другим гранама индустрије.

ВИШИНСКИ У АЛЖИРУ

Будапешта, 27 новембар. — (МТИ). Према извештају британске обавештајне службе, совјетски заменик комесара за спољне послове Вишински, руски претставник међународног одбора за Средоземље, приспео је у петак у Алжир.

ПАВОЛИНИЕВ ПУТ У ФИРЕНЦУ

Цирих, 27 новембар. — (МТИ) Секретар фашистичке странке Паволини отпутовао је у Фиренцу ради извиђања тамошње ситуације и договора о свим потребним мерама са тамошњим фашистима.

Вести

НЕДЕЉА, 28 НОВЕМБАР 1943

— Недеља у Успенској цркви. Служба Божја почиње у 10 часова. Пева хор црквеног певачког друштва „Невен“. Диригент Ђорђе Шијаков.

— Одговор претседника Новинарске коморе на поздравни телеграм увидечких новинара. Прошле недеље, као што је јављено, одржана је у Увидеку конференција новинара, којој су од стране Новинарске коморе присуствовали генерални секретар г. д-р Гашпар Јене и главни правозаступник г. д-р Даниел Арон. Са конференције послат је поздравни телеграм претседнику Новинарске коморе г. д-р витез Коложвари Борча Михаљу. Г. д-р Коложвари на овај телеграм упутио је захвални телеграм на адресу г. Томан Шандора, уредника „Регели Ујшага“ у коме се захвалио свима новинарима на указаној пажњи и израженим жељама у телеграму.

— Бесплатан течај мађарског језика почиње у четвртак. Настава на бесплатном течају мађарског језика у Николајевској школи, за све који су се уписали, почиње у четвртак 2 децембра, у 4 часа по подне. Настава ће се привремено одржавати у просторијама Зарде, Андраши улица број 9.

— Стигле су поруке преко Међународног црвеног крста. Делвидечка експозитура Мађарског црвеног крста примила је преко Међународног црвеног крста поруке за следећа лица: Антонић Љуба, Шокић Сава, Константин Бегларовић-Долнехханов, Петер Тимофијевић-Антонов, Трифуновић Недељко, Сетха Јожефне, Јован Плачков, Гобор Петер, Живанов Наталија, Пејић Јулка, Манојловић Ирма Наталија, Клајн Софија, Гернер Кристина, д-р Фодор Јолан, Пејиновић Марија, Гонзалик Ђерђ, Цирнић Ана, Торма Кароль, Морвај Михаљ, Бронислав Влада, Иван Ласад, Кремановић Гиза, Симан Васа, Неонила Иванова Долуханова, Спиридонових Јожеф, Иванић Вероника, Загорац Стеван, Иванишевић Анка, Бељић Данапа, Ковач Антал, Мајерне Францес Оскар, Струнг Терезија, Вадас Стропе, Јухас Марија, Енгелбергер Јошка, уд. Бразилак Јакоба, Белушевић Велинка, Андрић Дренка. — Поруке се могу преузети у увидечкој канцеларији Мађарског црвеног крста, Хорти Миклош булевар 19, изузев недеље и празника, сваког радног дана од 9—12 часова.

— Полиција је ухапсила још два лица у вези са продајом бутера изнад максималне цене. Јучерашња „Нова пошта“ донела је вест, да је ухапшен Варга Иштван, трговац мешовите робе због тога, што је продавао бутер изнад максималне цене. Сада се указала потреба да се ухапсе његова жена и ћерка, јер се сумња да су и оне умешане у ову недозвољену трговину. Пошто је истрага завршена, свитроје су предати државном тужиоштву.

— Д-р ВОЈИН ЛАЗАРЕВИЋ, специјалиста за хирургију, као и специјалиста за гинекологију и акушерство, врши све хируршке и гинеколошке операције у санаторијуму. Ординира: Гроф Телеки Пал улица 14, од 9—12 и 3—5. 3497

ДРЖАВНА МУШКА И ЖЕНСКА ГРАЂАНСКА ШКОЛА СА СРПСКИМ НАСТАВНИМ ЈЕЗИКОМ У УЈВИДЕКУ

Почеће рад 1 децембра

Управа Државне мушке и женске грађанске школе са српским наставним језиком извештава заинтересоване да ће школа почети са радом у среду 1 децембра у 8 часова пре подне. Школа се налази у Кошут Лајош улици 8.

———ооо✱ооо———

— Читуља. Прекјуче је у нашем граду у дубокој старости преминула уд. Марија Свирчевић, мајка г. Боривоја Свирчевића градског чиновника. Сахрана поч. Марије Свирчевић, обавиће се данас у недељу 28 новембра у 2 часа по подне из капеле на Алмашком гробљу.

— У место венца на одар свог стрица поч. Милана Пејића, економа из Ујвидека, Милан, Васа и Ђока Пејић из Ујвидека приложили су овдашњој Српској православној црквеној општини за месну сиротињу 100 пенга.

— Поздрављају Сентамашане. Неколицина Сентамашана на Источном фронту упутило нам је карту са молбом да поздравимо њихове родитеље, родбицу и познанике, и то: Славко Белић, Прока Субић и Миленко Белић. Моле да им се пише на адресу: Z. 379.

— Низ провала у Сабадки извршен је у последње време. Последњих дана јављено је полицији да су непознати провалили у радњу Балог Ласла, Сент Гелерт улица 16, и оданде су украли много мушких и женских чарапа у вредности од 1.500 пенга и другу робу у вредности од 400 пенга. Након ове провале посетили су на сличан начин гостионицу Сорад у истој улици. Из гостионице су украли ракије у вредности од 800 пенга. Исте ноћи провалници су покушали да обију у Петефијевој улици радњу Тома Иштвана, у Рудићевој улици Жиговић Андора, али без успеха. Полиција позива свакога, ко зна нешто о провалницима, да пријави у полицији соба бр. 55. Пријављивач биће награђен.

— Полицајац из Аде осуђен на месец дана затвора. Холо Јожеф општински полицајац из Аде одговарао је за дело подмићивања. Он је прошле године сазнао, да је Канчар Тамаш са зенћанских земаља заклао једно свинче, пола је продао неком пријатељу у Аду. Отишао је Канчару и тражио од њега 100 пенга иначе је претио да ће га пријавити властима. Задовољио се и са 70 пенга. Касније је полиција сазнала за ову ствар, па је повела истрагу против полицајца, који је на расправи признао дело. С обзиром на признање и других олакшавајућих околности кажњен је правомоћно само са месец дана затвора.

Лего ролетне
ОД ПЛАТНА И ПАПИРА
израђује
ХЕГЕДИШ
тапетар
УЈВИДЕК, МУСОЛИНИ УЛ. БР. 5.

— Велики илустровани српски народни календар „Бранково Коло“ изићи ће ових дана из штампе и пријатно изненадити читаоце својом разноврсном, занимљивом и пробраном садржином. Годиште овог нашег веома омиљеног и добро познатог календара за 1944 у сваком погледу надмашује ранија годишта, како обилним штивом, који објављује, тако и савршеном, укусном и лепом техничком опремом. Из садржаја календара „Бранково Коло“ нарочито се истичу читав низ најбољих и најзанимљивијих прича наших познатих књижевника, које су скоро све лепо илустроване, популарне рубрике за наше жене и децу, најлепше песме српских савремених песника, корисне поуке о здрављу, успомене на наше духовне великане из XIX века, савети за наше сељаке, најновији, усавршен сановник, тачан списак вашара у Бачкој, духовите шале, анегдоте и многе занимљивости из целога света. Треба нарочито истаћи, да је календарски део овог популарног издања за широке народне слојеве савршено уређен, тако да садржи све што се од једног доброг, поузданог и тачног календара изискује. Са техничког гледишта треба напоменути ,да је календар штампан на финој хартији и снабдевен лепим и веома укусним корицама. Цена поједином примерку календара „Бранково Коло“ износи 3.— пенга. За ту цену читаоци ће добити добру занимљиву, поучну, практичну и обимну књигу, која је човеку потребна преко целе године. Издавач календара позива оне ревизоре из Бачке, који до сада још нису јавили колико примерака календара да им се пошаље, да га хитно обавесте о томе на адресу: **Bogdanov Lyubomir,** könyvnyomdatulajdonos, Ujvidék, Buza-tér 19. С обзиром на то, да је „Бранково Коло“ наш највећи, најомиљенији и најраспрострањенији народни илустровани календар, може се са правом претпоставити, да ће га читалачка публика и овога пута свесрдно примити као и прошлих година. 3520

— Свакодневно прецептирање средњошколских ученика из свих предмета. Ђачки дом, Флат ул. 4. 3338

— Лекари у Сегеду повисили су хонорар са 30 од сто за приватне болеснике. Вероватно је да ће се тако исто повисити лекарски хонорари на целој територији Лекарске коморе у Сегеду.

— У вези са једном клеветом Окружни сенат д-р Холошиа одржао је расправу на лицу места у Тителу. Кривични сенат Окружног суда, под претседништвом д-р Холоши Антала, одржао је на лицу места у Тителу кривичну расправу у вези са кривичним случајем Папишта Иштвана, ратара из Тисакалманфалве. Он је оптужен да је прошле године на Бадњи дан у једној гостионици, у напитом стању говорио врло увредљиво о општинском бележнику. Папишта признаје дело и брани се тиме да, је због неке тобожње неправде био веома огорчен, био је пијан и зато је тако говорио. Суд га је осудио на 500 пенга новчане казне, која се у случају ненаплативости претвара у 100 дана затвора.

ПОЗОРИШТЕ

СУТРА СЕ ИЗВОДИ МАДАМ БЕТЕРФЛАЈ СА ДОБАЈ ЛИВИЈОМ У НАСЛОВНОЈ УЛОЗИ

Пучини, генијални италијански композитор, са својих десет опера, најпознатији је са Боемима, Тоском и Мадам Бетерфлај. На познати сиже Мадам Бетерфлај тужну љубавну историју мале гејше, амерички драмски писац и директор позоришта Беласко написао је позоришни комад. Пучини је са великим осећајем и разумевањем на либрето Ђакозе и Илике компоновао музику, која му је донела још већу славу.

Скрећемо пажњу нашим читаоцима који ће присуствовати овом извођењу, на брилијантан дует Пинкертона и Шарплеса у првом чину, Пинкертонову мелодиозну песму, наступ Бетерфлај са женским збором и, на крају чина, велики нежни љубавни дует Бетерфлај и Пинкертона са патетичним ларгом.

У другом чину (прва слика) на мелодиозну арију Бетерфлај, а на крају на дивни прелудијум, који описује ноћ чежње са пригушеним хором из даљине. У другој слици на успаванку Бетерфлај коју пева детету, терцет Сузуки, Шарплеса и Пинкертона са његовом опроштајном аријом, потресну арију опроштаја од детета и напослетку на погребну песму оркестра.

У извођењу, које ће се одржати у понедељак, 29 о. м. у великој дворани Левенте дома, суделују чланови Краљевске опере у Будапешти: Добај Ливија, Малецки Оскар, д-р Шандор Иштван, Шољмоши Маргит, Торони Ђула мл., Торони Ђула и Патаки Ирма. Суделује и оркестар ујвидечке филхармоније под управом д-р Киш Лајоша. Почетак је тачно у 7 часова.

✱

ЈУЧЕ СУ СТИГЛИ У УЈВИДЕК КЕЛИ АНА И СТАРИ ЂАЦИ ИЗ ПЕЧА

Недостижни хумор старих ђака из Печа, најбољег комичног ансамбла у земљи, с успехом који ће свакако имати позната радио певачица Кели Ана и млада играчица Ланци Едит, значиће вече ведрине и смеха.

Нарочито велико интересовање влада за д-р Лененьеи Јожефа, конферансјеа, који је у нашем граду већ наступао са великим успехом.

Данас се у великој дворани Левенте дома одржавају две претставе, и то прва са почетком у 3 часа по подне, а друга у 6.30 ч. увече.

———«««««✱»»»»»———

— Налетео је на трамвај у напитом стању у Сабадки Пелхе Ференц стар 56 година. Он је ишао кући и није приметио да долази трамвај. Тако је наишао на трамвајску пругу и сударио се са трамвајским колима, која су га срећом одбацили у страну. Пелхе је изгубио свест и у том стању пренет је у болницу.

— Ухапшен трговац обуће ради продаје ципела изнад максималне цене. Пре извесног времена полицији је скренута пажња, да се у трговини ципела Турул (Орао) у II Ракоци Ференц улици продају ципеле високо изнад максималне цене. Полицијски органи су дуже времена држали радњу под присмотром и када су се уверили да постоји у више случајева прекорачење цена, појавили су се и ухапсили Варга Силвестра, сопственика радње, његовог намештеника Шосбертер Филипа и књиговођу радње Алтман Јожефа. Они су спроведени у полицију. Пошто постоји основана сумња за прекорачење цена, полиција је по овој ствари повела опсежну истрагу.

У пажњу породицама оних који су на војној дужности

Извештавају се сви рођаци оних који су наступили војну дужност, а уживају помоћ, да ће ратну помоћ за децембар месец примити следећим редом по подне од 5 до 6 и по часова:

1 децембра презимена која почињу са словима: а, б, ц, д, е, ф, г, х, и, ј; 2 децембра к, л, м, н, о, п, и 3 децембра р, ш, с, т, ћ, у, в, ц, ц.

Ради избегавања дугог чекања, умољавају се сви који примају ратну помоћ да се у сопственом интересу придржавају горњега реда.

ГЛАВНА ГРАДСКА БЛАГАЈНА

— Провалници украли точак од бицикла, пар чизама и два пара кобасица. Претпрошле ноћи непознати провалници ушли су у двориште Вак Ђерђа, бравара у Мишколци ул. бр. 22. Они су на летњој кухињи разбили прозор и кроз њега ушли у кухињу. Тамо се налазио Ваков бицикл, са кога су лопови демонтирали предњи точак и однели га. Осим тога, крадљивци су украли и један пар чизама и два пара кобасица. Случај је пријављен полицији, која је повела истрагу.

— Полициска рација у Змај Јовановићевој улици. У петак увече полиција је извршила рацију у Змај Јовановићевој улици ради контроле књига о станарима. Том приликом код једнога станодавца нису књиге нађене у реду, па је полиција против њега повела поступак.

— Бајмочанин осуђен у Сабадки. Шил Јанош трговац из Бајмока одговарао је прекјуче у Окружном суду у Сабадки због увреде јавног органа и због увреде нанесене мађарском народу. Шил је оптужен да је гурнуо железничара Диче Даниела на бајмочкој станици, када је овај уредовао против Фолвајтер Јохана и његове жене из Ујсивца. Осим тога другу увреду извршио је у марту прошле године у Зомбору пред Теглаш Белом молерским помоћником из Ујвидека. У овој ствари саслушан је и Домјан Бела трговац из Ујвидека и многи други сведоци, па је суд осудио Шила на 16 дана затвора и 500 пенга новчане казне. Казну је издржао већ у истражном затвору прошлог пролећа одакле је био пуштен уз кауцију од 5.000 пенга.

— Дрски провалници однели накита у вредности од 117.000 пенга. Из Будапеште се јавља: Из јувелирске радње Брунер Гезе у Будапешти дрски лопови провалили су и отуда однели велику количину накита и злата, као и велики број часовника. Полиција је истрагом утврдила, да је ова провала извршена усред дана, између 1 и 3 часа по подне, када је радња била затворена. Вредност украдених накита и злата износи 117.000 пенга. У вези с овом несвакидањом провалом полиција је повела свестрану истрагу.

— Изгубљен јорган на путу од Шајкашђерђа до Ујвидека. Јуче по подне спао је са аутобуса, који саобраћа између Шајкашђерђа и Ујвидека, јорган сиромашног ћурчијског радника Милована Лазића. Моли се поштен налазач да га преда или пошаље на адресу: Емил Лазић, Шајкашђерђ.

Градоначелник сл. кр. града Ујвидека

ОБЈАВА

Позивају се сви заинтересовани, који су до 15 октобра о. г. тражили од градског одбора за расподелу гвожђа (градска кућа, приземље соба бр. 15) гвоздену жицу, ексере, обручеве за кола или потковице, да упутнице преузму код истог звања најдуже до 1 децембра. Уколико заинтересовани до тога рока не преузму упутнице, одбор за расподелу гвожђа ће ове поделити онима који су касније тражили.

Ујвидек, 25 новембра 1943.

д-р Ђармати Имре, градски саветник, као претседник одбора за расподелу гвожђа.

Градоначелник сл. кр. града Ујвидека

ОБЈАВА ЛИЦИТАЦИЈЕ

Пореско звање сл. кр. града Ујвидека објављује на основу 6 тачке § 12 наредбе ККХЕ 69, да ће се у име дужних заостатака порезе продавати на јавној лицитацији заплењени заложни предмети као намештај, одело итд. дана 29 новембра о. г., пре подне у 9 часова, у магацину који се налази у улици Адолфа Хитлера ул. бр. 5.

Ујвидек, 26 новембар 1943.

ГРАДСКО ПОРЕСКО ЗВАЊЕ.

— Зомборски воз код Сабадке прегазио је, како је „Нова пошта" јавила, једну непознату жену. Сада је утврђено да је то Марија Хорват рођена Гати, стара 37 година, која је боловала од епилепсије. Вероватно је пала на шине и док је била у несвести догодила се несрећа.

— Нађен сточни пасош и бланко меница. Г. Јошка Татић нашао је јуче на улици сточни пасош и бланко меницу која гласи на име Милорад Радосављевић, Ченеј, 303. Моли се власник да дође у секретаријат »Нове поште« где га може преузети.

САМО 1 ДАН

ЈЕ ЖИВОТ:

3 децембра извлачиће 700.000 пенга добитака

Државне лутрије

Цена срећака: цела 4. П., половина 2 П.

— Зенћани, који имају своје у немачком заробљеништву нека се што пре јаве у градској кући у соби бр. 84 у Зенти са последњом дописницом, коју су добили од својих из заробљеништва.

— Ухапшена служавка због тога што је крала своју послодавку. Полиција је јуче ухапсила Бокшан Етелку 20-годишњу служавку, коју је пријавила њена послодавка да је поткрадала. По завршеној истрази служавка ће бити предата државном тужиоштву.

ЗЕМЉОРАДНИЦИ!

ГАЈИТЕ СУНЦОКРЕТ!

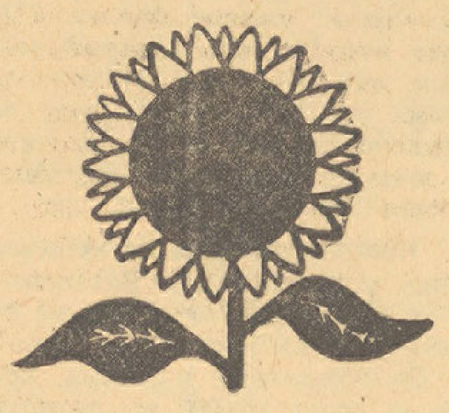

Сунцокрет најбоље плаћа

1. јер од свих других усева осигурава земљораднику НАЈВЕЋИ ПРИХОД;
2. јер по „Јурчековом плану" у бодовима утврђену обавезу предавања олакшава и пружа земљораднику могућност да недостатак у бодовима надопуни;
3. јер пружа земљораднику прилику да се снабде одличном сточном храном: ГАЊЕВИМА;
4. јер додавањем гањева сточној храни подиже МЛЕЧНИ ПРИНОС, а преко увећаних МЛЕЧНИХ ПРОИЗВОДА подиже вишеструко и ПРИМАЊА У НОВЦУ те и тиме олакшава ИСПУЊАВАЊЕ БОДОВНЕ ОБАВЕЗЕ;
5. јер преостајућа СТАБЉИКА као одличан гориви материјал у многоме ублажава недостатак ЗИМСКОГ ГОРИВА;
6. јер допушта земљораднику да се у случају моментане нужде послужи бескаматним ЗАЈМОМ у износу од 150 пенга по уговореном и посејаном кат. јутру;
7. јер ПОЗАЈМИЦОМ ЦАКОВА обезбеђује брзу испоруку;
8. јер орање, сетва, окопавање, жетва и вршитба спрам других усева не задаје ВЕЋЕГ ПОСЛА;
9. јер услед своје СКРОМНОСТИ И ОТПОРНОСТИ против невремена и штеточина, нарочито пак услед велике предности, што РАЗВИТАК обухвата свега око 110 дана а ЖЕТВА друге економске радове НЕ ОМЕТА, те претставља тако за земљорадника НАЈМАЊИ РИЗИК, најзад
0. јер овлашћује земљорадника на пријем РЕТІ-ђубрива у количини од 30 кг за свако уговорено и засејано јутро.

Све ове неоспориве користи послужиће земљораднику у случају, ако

до 31 децембра 1943

потпише уговор. Ко ту прилику пропусти, губи до извесне мере право на пријем РЕТІ-ђубрива и гањева. Сваки дакле нека пожури са склапањем уговора!

Сва обавештења дајемо радо и бесплатно, сунцокрет преузимамо тачно и обрачунавамо брзо, позајмицу у новцу и цаковима вршимо благовремено и свим силама настојимо да произвођаче задовољимо.

Због склапања уговора нека се изволе пољопривредници пуним поверењем обратити нашим, у свим бачким општинама службујућим месним повереницима.

Наш повереник за Ујвидек: КОСТА ВРБАШКИ, Ужоки у. 23.

„ХАЗАИ" фабрика уља А. Д. Ујвербас Тел. 49

Борба за предохрану *рахитиса (енглеске болести)* у целој земљи

Рахитис, или како наш народ назива енглеска болест, веома је раширено обољење међу децом, али данас већ та болест не пустоши толико као раније. Захваљујући напретку науке, нарочито медицине, данас постоје сигурни лекови против овог тешког дечјег обољења. Данашње ратне прилике и, с тим у вези тешкоће на пољу исхране, чија је прва пропратна појава оскудица витамина у храњивим материјама, ова болест поново почиње да постаје велика опасност за одојчад и малу децу. У последње време број обољења од рахитиса се опет знатно повећава. Суштина ове болести је у томе, што организам оскудева у важном и храњивом витамину »Д«. До те оскудице долази услед недовољне, слабе исхране. У ствари рахитис је обољење костију, које се не могу природно да развијају код малог детета, услед патолошког поремећаја.

За предохрану рахитиса (упркос данашњим ратним приликама) постоји могућност и употребљава се лековити витамин »Д 2«. Налази се у нашој земљи у довољним количинама и може се набавити по јевтиној цени. И баш стога министар унутарњих послова је својом Наредбом бр. 320.652/1943. ради предохране ове дечје болести опасне и са националног гледишта, наредио, да се у целој земљи организује борба против рахитиса. Он је тај важан здравствени задатак поверио ОКИ-у.

У нашем граду по расположењу ОКИ-а и под управом краљевског главног физика почеће се ових дана с овом акцијом. Одојчад овлашћена за снабдевање лековима, малу децу, бремените матере и оне које доје, почев од 1 децембра, примаће и бесплатно лечити лекари у здравственој служби Зеленог крста у Ујвидеку, који ће давати савете, и то у ниже наведеном времену. (Примање ће се вршити у саветодавној просторији, Хорти Миклош шугар уту, и у здравственом дому на Дарањијевом насељу).

Током акције дељења витамина »Д 2« подела ће се извршити на следећи начин: 1) У току децембра месеца ове године следоваће оне бремените жене, које се 1 децембра налазе у другој половини бременитости. У току фебруара 1944, пак, оне које ће током фебруара месеца бити у другој половини бременитости. Те жене добиће свега половину количине установљеног витамина за жене које се налазе у децембру месецу у другој половини бременитости. 2) У децембру ове године добиће витамине »Д 2« мајке које доје децу која нису још навршила 4 месеца, под претпоставком да их доје најмање три пута дневно. 3) Око 1 децембра ове године добиће она одојчад (испод једне године) која су 1 децембра 1943 навршила 2 месеца, а око 1 фебруара 1944 она одојчад, која су међувремено достигла 2 месеца. По томе систему треба већ и нешто млађој одојчади давати витамине »Д 2«. Исто тако и близанцима, као и деци која се пре времена на уметнички начин хране. 4) Исто тако око 1 децембра снабдеваће се витамином »Д 2« малишани од 1—3 године.

Позивам грађанство и заинтересоване, да се ради спречавања рахитиса, побрину за потребне количине »Д« витамина на основу лекарских рецепата. Сви они заинтересовани, који су овлашћени на јавно лечење, нека се ради лечења пријаве у Здравственом дому.

Ујвидек, 22 новембра 1943 године.

Д-р витез Нађ Миклош,
градоначелник.

Презање младих коња

О времену када треба почети обуку са ждрепадима постоје у пракси различита гледишта. Понегде, у угледним одгајалиштима, почиње та обука већ у добу од две године. На другим местима, где се одгајивају коњи нешто лакше топлокрвне пасмине, уобичајено је коње обучавати нешто касније, у старости од две до две и по године. И у подручјима где се одгајива коњ хладне крви, привикава се он рано за рад. Иако је у првоме реду ту меродавна сама раса, налазимо и унутар истог одгајивачког подручја битне разлике.

Уопште се може рећи да се *рано радно искоришћавање младих коња* данас већ и из привредних разлога не може обићи. Ако се млада грла не прежу претерано, не треба се плашити да ће то штетно утицати на њихов организам.

Само ваља то време *прилагођивати развоју појединога грла*, а не треба се држати неке опште шеме. Ни ту нема, као уопште у пољопривредној пракси, никаквих „рецепата". Претпоставивши довољан телесни развој, рано презање може бити само од користи. Редовним кретањем младог коња на свежем ваздуху, унапређује се његово здравље; то исто важи и за развој костију и мишића.

Сама радна обука има се изводити према темпераменту коња. *Главни услови су: мир и стрпљење.* Потпуно је немогуће насилним путем постићи успех. Нажалост, у појединим случајевима се примећује у том погледу велика немарност. У првом реду ради се о томе да коњ стекне поверење према човеку. То се може припремити још код ждребета. Тако се, например, при неги копита, која ваља да се врши у редовним временским размацима, коњска грла могу привикнути, постепено, на додир њихова тела, на подизање ноге, итд. Код тако припремљених ждребади касније привикавање на спрег ићи ће и брзо и лако.

Кад се млад коњ привикао на опхођење са човеком, ваља полако приступити *стављању амова* на њега. Сасвим је погрешно узети за ту сврху ма какав ам, него ваља безусловно одабрати да он коњу потпуно погодује. Јер ако се коњу, услед неподесног ама, нажуљи врат или леђа, те добије озледе по телу, он ће стално имати одвратност према стављању амова.

При *презању*, младог коња треба стављати уз старијег, већ привикнутог на то. Исто тако треба га у прво време водити, док се донекле није навикнуо на нове околности. Као први рад, нарочито је подесно упрегнути га у плуг. Касније следује дрљача, ваљак и т. д. Али свако превелико напрезање ваља безусловно избегавати. За неколико дана, најкасније за коју недељу, младо коњско грло привикнуће се на рад. Упрезање у кола треба почињати тек касније. Нагло зауздавање и ударање руде или рукунице коња испочетка плаши.

Важно је још питање *кад треба коња први пут потковати.* Ако се коњи не морају премного кретати по чврстом друму, потковати стражње ноге није још потребно. У понеким случајевима може се одустати и од потковања предњих ногу, а ово тек обавити кад је копито истрошено. *Ш.*

Поступак са џаковима

Ко данас још има добрих џакова од јуте, мора све учинити да што дуже одржи њихову постојаност. Јер није тако лако наћи за њих замену, а џакови из другог материјала не дају се тако добро употребити за сваку сврху. Са подераним џаковима обично се не може ништа учинити. Ако их има много, они само проузрокују расипање скупоцених производа ако се за вршидбу или иначе употреби већи број. Зато не треба бити немаран при исправљању — крпљењу — џакова, а с друге стране треба учинити све што ће спречити оштећење

Погрешка је већ и ако џакови леже разбацани тамо-амо, или ако су добри и подерани, већи и мали, помешани једни с другима. Онда се увек губи време тражећи подесан џак. Зато, џакове треба држати у реду! За ту сврху треба имати простор са шипкама које поставимо, под кровом, на домашај. Ту повешамо засебно добре а засебно лоше џакове, а тако исто одвојимо велике од малих. Али претходно их треба увек очистити, ако су на пр. били напуњени кромпиром, а житне џакове бар добро испрашити.

При прању џакова од јуте, не треба их оштром четком четкати, јер се џак тиме лако може оштетити. Начелно треба да џакове најпре омекшамо, па тек онда да их испирамо у води. После прања, извешамо их негде на ограду да се суше. Више ништа није потребно, једино, пре но што их оставимо, излупајмо их још једном, да и фина прашина међу ткивом изађе напоље. Али, пре него што џакове, после сврставања, обесимо на споменуте шипке, прегледајмо их па их одмах поправимо — закрпимо — где је потребно, а где штета није толика да се тај посао мора одложити за касније време.

Уопште треба пазити да пуне џакове дуже времена оставимо да стоје на земљи. Ту ткиво наскоро попусти, па се дно подере, нарочито ако је у џаку кромпир. Даље још треба пазити да се тешки џакови не вуку по земљи, и најзад, ваља их чувати од домашаја мишева, нарочито ако је у џаковима жито. Ако се држимо свих тих мера, џакови од јуте биће нам дуготрајни. **Ш.**

НАШ СЕЉАК У ПРИЧАМА

НИЈЕ ВИШЕ ЖЕДАН

Разболео се чича-Тома, стара сеоска свезналица, добио неке грчеве у стомаку. Доведоше му лекара, који преписше некакве прашкове, али чича ни да окуси. Даде му лекар и водицу, а он ни то неће, већ раскључен нареди баби да позове другог доктора. Овај га прегледа и нареди да три пута дневно попије чашу-две црнога вина, разблаженог водом.

Чичи се допаде и доктор и лек, јер је волео да »суче«. — Баба му донесе пун бокал црњака, насу му пола чаше, па оде часом по свежу воду да му измеша са вином.

Чича-Тома, онако бунован, искапи чашу, те натегну и бокал. Утом ево и бабе с водом:

— Ију, Томо, па што не чекаш да успем воде!

— Нека, нека, знаш, може ми се нано смучити, — одговори Чича, — него ја ћу већ после вина попити бокал воде, то ће се и тако све измешати... — Па опет натегну.

Прихвати баба празан бокал, напуни га водом те ће пред Чичу. А он забаци главу у јастук и прошапће:

— Нека, фала, — знаш, да ти искрено кажем, нисам више жедан!

Ђура

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

— **Рад дуванских комисија у Мађарској.** Комисије за откуп дувана на територији целе државе вршиће рад од 7 до 23 децембра и од 3 јануара до 25 фебруара.

— **Словачка точи само јединствено пиво.** Надлежни органи у Словачкој прописали су за привредну годину 1943/44 точење само јединственог лагер-пива за целу државу, са највише 10 сахарометричких степени. И из иностранства увезено пиво мора одговарати томе пропису.

— **Издашан род уљарица у Румунији.** Принос уљаних биљака у Румунији исто је тако издашан као и принос житарица. Тако ће свима фабрикама за прераду уљарица бити омогућено да раде пуним капацитетом, чиме ће задовољење унутрашње потрошње бити осигурано.

— **Производња уља из грожђаног семења у Бугарској.** У Бугарској је већ од 1942 наређено скупљање грожђаног семења ради производње уља. По објављеним подацима, скупљено је досад 358.960 кг. грожђаног семена, од којег је 141.265 осушено Фабрикама је до сада упућено на прераду 19.400 кг.

За неколико дана изаћи ће из штампе, у доброј техничкој опреми, са уметнички израђеном насловном страном

СРПСКИ КАЛЕНДАР

за 1944 годину

Поред комплетног календарског дела, ова народна књига садржи богат, многобројним сликама проткан ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО, у редакцији новинара ЖАРКА И. ОГЊАНОВИЋА, уредника »Нове поште«.

Здравствени чланци — Народне приповетке, песме, басне — Обилан пољопривредни део — Приче, хумореске — Богато илустрован »Дечји свет« — »Женски свет«, са многобројним корисним белешкама за домаћинство — Пробране шале, причице, анегдоте.

Календар можете поручити код свих продаваца »Нове поште«.

ЦЕНА 2 ПЕНГА

Ревизори нека се обрате издавачу календара Милану Виловцу, Ујвидек, Орсагзасло тер 6/1 — »Нова пошта«.

ШАХ

КОНАЧНИЦА БР. 55

— Од Г. В. Хандлера —

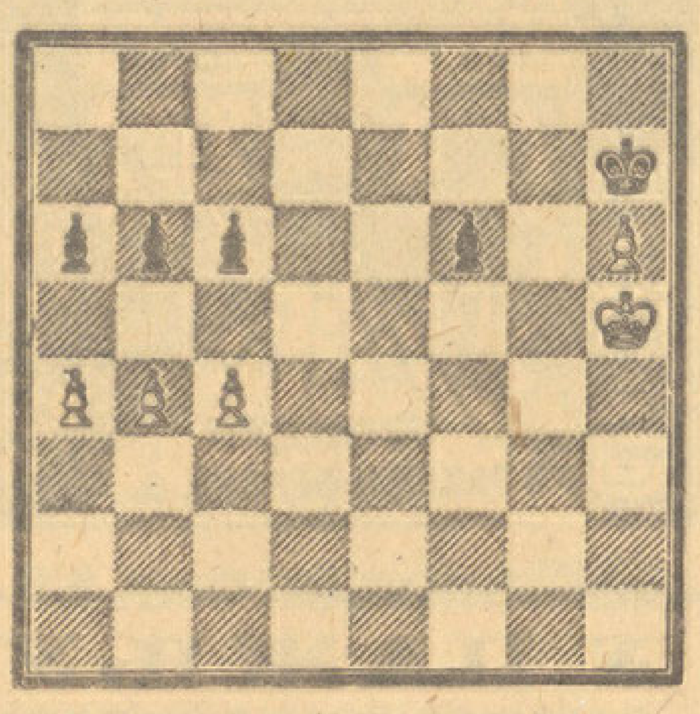

Beli: Kh5; Pa4, b4, c4, h6.
Crni: Kh7; Pa6, b6, c6, f6.

Бели вуче и добија

Поучна коначница за сличне положаје у практичној партији.

*

Решење проблема бр. 38:

1. Lg5—d2, Kd8—e7; 2. Ld2—a5, Ke7:f8; 3. La5—b4 mat.

Правилно решили:

Васа П. Теодоровић, Увидек; Живојин Лазић, Станимир Врачарић и Славко Парабуцки, Стапар; Владимир и Стеван В. Плавшић, Пачер; Ђорђе Талавица, Надаља; Јоаким Сабадош, Мађаровар; Милан Петровић, Сабадка.

*

I УТАКМИЦА У РЕШАВАЊУ ПРОБЛЕМА

У данашњој рубрици објављујемо нова четир проблема за решавање у оквиру наше утакмице. Да би се избегле забуне у постављању проблема с обзиром на могућу пометњу услед сличности латинског писма »c« и »e«, напомињемо да ћемо отсада, као што је то већ и заведено у некојим страним шаховским литературама, слово »e« обележавати са акцентом, дакле »é«, док ће слово »c« остати по старом. Одговарамо овде уједно на један упит, да у VII проблему утакмице, објављеном у прошлој рубрици (од В. А. Шинкмана) бели пиони стоје на »c« линији (дакле Pc2, c4).

IX. ПРОБЛЕМ С. ЛОЈДА

Beli: Kg5; Tg3; Lé2, é5; Sg1.
Crni: Kf2.
Мат у три потеза. (Броји 4 поена.)

X. ПРОБЛЕМ С. ЛОЈДА

Beli: Kf4; Da3; Th1; Lg6; Pé3.
Crni: Kc4.
Мат у два потеза. (Броји 3 поена.)

XI. ПРОБЛЕМ ОД J. БЕРГЕРА

Beli: Kc6; Lc5; Pb4, g2.
Crni: Ka6; Sd2; Pa4, a7, g4.
Мат у четир потеза. (Броји 2 поена.)

XII. ПРОБЛЕМ С. ВОЛФА

Beli: Kf6; Té3; Sf4; Pf3.
Crni: Kh4.
Мат у три потеза. (Броји 1 поен.)

Са шиљањем решења може се отпочети, а ко хоће може и послати заједно сва своја решења кад изађу свих двадесет проблема.

*

ШАХОВСКИ ТУРНИР

у мађарској гимназији у Увидеку

У недељу, 21 о. м., отпочео је шаховски турнир у мађарској гимназији у нашем граду. За финалну борбу такмичења, у којем је учествовао већи број играча, остало је десеторо најбољих, и то: Марић, Мелка, Шовљански, Елизек, ученици VI разреда, Јанеж, Селеши, Живанов, Цветинов, Молнар, ученици V, и Лепар, ученик III разреда. Данас у недељу одржава се турнир, на који је слободан приступ публике. Почетак је у 10 часова пре подне, у цртачкој дворани мађарске гимназије, I спрат.

Како се врши ваздушни напад у групи од осам стотина бомбардера

Овај дивовски ваздушни напад у цифрама претставља вредност од једне милијарде пенга

Обичан човек не може ни да замисли шта значи један групни напад од хиљаду бомбардера, са колико трошкова је скопчан, колико изискује људства, материјала, рада и искуства. Енглески илустровани часопис „Илустретед Лондон Њус" објављује занимљив чланак о томе шта је све потребно за један напад бомбардера у маси.

ИЗ ЧЕГА СЕ САСТОЈЕ ПРИПРЕМЕ

У првом реду главну реч имају метеоролози, који на основу приспелих метереолошких прогноза одређују атмосферске прилике. Метереологија је данас толико развијена, да су стручњаци у стању да за наредна 24 часа потпуно тачно погоде какво ће време бити. Генералштаб ваздухопловства на основу ових извештаја одлучује о покретању или одлагању напада. Постоје посебни курирски авиони, који одржавају везу између генералштаба и појединих ваздухопловних јединица. Ти авиони преносе и тачно израђени план о ваздушном нападу. Ове припреме врше се обично већ рано у зору, ако је реч о дневном нападу. Често се дешава да се те припреме врше све до подне и тек када је све у реду, онда се пилоти, механичари и остали персонал још подробно договарају о извођењу ваздушног напада у свима појединостима.

КАКО СЕ ВРШИ ВАЗДУШНИ НАПАД У МАСИ

Пре почетка напада, када су командири појединих ваздушних јединица већ добили налог за напад, наређује се да се бомбардери подробно прегледају, да се утврди да ли су мотори и остале справе потпуно исправне. После тога апарат се пуни погонским материјалом, снабдева бомбама, оружјем и муницијом. За сваку поједину авијатичку формацију тачно је одређено време поласка у напад. То је потребно стога, што се неколика стотина бомбардера не могу одмах заједно сместити на импровизованим аеродромима. На тај начин, апарати полазе са разних аеродрома. У плану за напад прецизно је одређено и то, у коме делу ваздушног простора треба да се сусретну сви нападачки бомбардери. Пошто се ово зборно место од појединих аеродрома налази на разним даљинама, сасвим је природно да поједини апарати са својих аеродрома крећу у разно време. Генералштаб се стара да разни поласци бомбардера, који ће заједно вршити напад у маси, буду тако подешени, да се сви апарати у тачно исто време нађу на зборном месту.

Ове бомбардере прате у одговарајућем броју ловачки апарати, за које је израђен посебан план, који је у потпуној сагласности са планом бомбардера, јер то изискује међусобна сарадња. За ноћне нападе бомбардери и ловци сусрећу се обично у сумрак на зборном месту, у неком заливу, мореузу, на згодном терену. Отуда затим полазе сви заједно. Тако цела формација достиже до свога циља, где треба да баци бомбе на одређено место, по реду и у одређеној висини. Истим редом нападачки авиони враћају се у своје базе.

ЗА ДИВОВСКИ НАПАД ПОТРЕБНА ЈЕ САРАДЊА ОКО 100.000 ЉУДИ

Исти енглески часопис саопштава неколико веома интересантних података у погледу напада једне групе бомбардера од осам стотина. За напад једне групе од осам стотина дивовских бомбардера, такозваних летећих тврђава, потребна је сарадња око сто хиљада људи, који у томе раду суделују посредно или непосредно. Бројно стање персонала ових бомбардера и ловаца пратилаца износи 5—6000. Једна оваква група бомбардера може са собом да понесе на пут од хиљаду километара отприлике 1800 тона бомби. Погонски материјал тих авиона износи 14 милиона литара. Цена једног четворомоторног бомбардера, — према тврђењу енглеског часописа — премаша своту од једног и по милиона пенга, што значи да се за време једног напада у коме учествује 800 четворомоторних бомбардера, у ваздуху налази одједном вредност од више од једне милијарде пенга. Известан процент нападачких апарата у већини случајева из разних узрока обично се не враћа у своје базе.

После тога лако је замислити, колико је потребно улагати труда, материјала, издатака и стављати у службу огроман број људи, обучених механичара, стрелаца, пилота, радника, инжењера за цео један ваздушни рат, према коме се напад са 800 апарата само један ситан разломак.

ШАХОВСКА ПОШТА

Ч. П., Зомбор. О »слепој игри« донела је шаховска рубрика »Нове поште« већ више написа, али ће, свакако, још који пут бити речи о овој феноменалној појави у шаху.

Д. Л. Шаховска споменица послата вам је. Новац, 2.70 пенга, пошљите упутницом, уреднику шаховске рубрике Жарку Огњановићу, Увидек, Берчењи Миклош ул. 5.

Црна берза постоји већ 3000 година

Први црноберзијанци мучени су све док нису умрли

Једна од карактеристичних појава свију ратова је црна берза. Ратом створене ванредне прилике искоришћавају бездушни спекуланти и грамзиви људи жељни лаке зараде и повисују цене најважнијим намирницама, без којих свет не може да опстоји. Погрешно је мишљење да је та појава искрсла тек у модерним ратовима. И црна берза има своју историју и то прилично дугу.

Француски дневник »Журнал« објављује занимљив чланак о историји црне берзе и тврди, да је она стара 30 векова, тојест 3000 година. Историски истраживачи нашли су први пут на траг црне берзе у старој Кини. Једна од најстаријих држава на свету, Кина, има вишехиљадугодишњу прошлост и стога није никакво чудо, што је у њој забележен први случај кажњавања црноберзијанаца. Кина може да се поноси да је била прва земља на свету, која је завела карте за намирнице ради сузбијања црне берзе.

Међутим, мере против несавесне спекулације и црноберзијанаца у тадањој Кини нису биле завођене само за време ратова, него и за време великих елементарних непогода, земљотреса, поплава итд. Тако је, на пример, 1100 године пре Христа у најплоднијим покрајинама Кине пустошила незапамћена поплава. Изливене реке преплавиле су огромна подручја плодног земљишта и сва пиринчана поља су доспела под воду. На тај начин уништен је те године скоро цео пиринчани принос у Кини.

Већ и у то доба главна намирница кинеског народа био је пиринач. Услед ове катастрофалне поплаве у целој Кини је завладала велика глад. Преостале резерве у пиринчу спекулантски расположени трговци су брзо сакрили, да би доцније по фантастично високим ценама продавали ту неопходну намирницу сиромашних кинеских народних маса.

Тако се први пут у историји света појавила црна берза. Док су милиони кинеског народа гладовали, богаташи су били у могућности да за звецкаће злато покупују сав сакривени пиринач. Ова спекулација узела је толико безобзирне размере, да је кинески цар био приморан да против несавесних спекуланата предузме најстрожије мере.

Цар је ускоро завео рационирање пиринча и његову праведну расподелу, а то значи да је завео систем карата. У то време пре три хиљаде година, наравно, није могло бити говора о картама штампаним на хартији. У то време кинеске власти делиле су потрошачима пиринча мале дрвене таблице, које су израђивали сликари. Ови су под строгим надзором исписивали на таблице одређене цифре, које су означавале оброк пиринча. Ове мале таблице раздељене су међу народом и сви трговци били су обавезни да доносиоцу тих таблица даду одговарајућу количину пиринча по цени утврђеној од власти.

Међутим, као и у свима сличним случајевима, овај систем карата није довео до жељеног резултата. Спекуланти су изиграли цареву наредбу и народ, иако је имао у рукама дрвене таблице, није могао доћи до толико потребног пиринча.

На то је цар завео нове, пооштрене мере. Путем гласника, који су обишли целу кинеску царевину, он је објавио, да ће сваки онај, који се ухвати да пиринач продаје без подношења дрвених таблица, бити мучен све дотле док не умре. Како историчари тврде, ова драконска мера уродила је убрзо плодом. Црноберзијанци у Кини престали су одмах после тога да илегално тргују са пиринчом и ускоро се у Кини пиринач у свима покрајинама продавао по максималној цени.

Нема више оскудице у ДРВИМА

Купи себи патентовану каљеву пећ, или преудеси своју стару пећ, која се ложи са 20% дрвета и 80% песка, па ћеш за годину дана у дрвима да уштедиш куповну цену.

Произвођач **ХАЈНРИХ ЛОРЕНЦ**, торжа или у филијали Увербас, II Јожеф часар улица 129.

Биљанини козметички ОДГОВОРИ

ГОРДАНА. Ја не сарађујем у загребачком дневнику под именом »Биљана«, већ само код »Нове поште«. Радује ме успех који сте постигли. И даље употребите све као и до сада, за ноћ Биљана крем против пега и флека масни, а за дан Биљана крем против пега суви. После тога лице добро избрисати и употребити пудер. Кад потрошите од сваке помаде по три теглице, јавите ми се поново. Све Биљана препарате можете добити код парфимерије »Мира« Обече; она шаље поштом.

МИЛЕНА. Већ сам више пута објављивала рецепт жуч сапуна. Многе читатељке су га кувале и врло добро им је успео. Са тим сапуном могу се и сви укућани умивати. Рецепт гласи: $1^1/_2$ кг. сапуна, 2 марвене жучи, 1 литра млека, мешати на ватри док се сапун сасвим не отопи (сапун претходно на рибалици изрибати). Посебно у шољи воде нека проври 50 гр. калиум карбоната, и то усути у већ густ сапун, стално мешајући, а потом чекати још једном нека проври и скинути са ватре. У ту смесу умешати 15 размућених жуманаца и 3 кашике меда, а може се и неко мирисно уље (на пример: 20 гр. уља од јоргована или ђурђевка); једну чисту влажну крпу ставити у тепсију и на то сипати сапун. После једног дана извадите, исеците и ставите сапун на чист папир нека се просуши. Може се одмах употребити. Тај сапун баш је јевтин, али је одличан за лице и сводашан је. Једну чисту крпу поквасити, добро исцедити и положити у тепсији, а онда сипати сапун. После једног дана извадите, исеците на комађе и ставите у шпајз на чист папир да се суши. Одмах се може употребити. Ради кремова Биљана обратите се на парфимерију »Дарлинг«, Сабадка, Сент Иштван тер 7. Није потребно да поштом поручујете.

ЗДЕНКА. Дођите лично да вам лице прегледам и дам козметичке савете и упутства за неговање. За сада нигде нећу путовати на примање, већ можда на пролеће, а онда ћу поново и у Обече ићи. Врло је добро следеће паковање употребити недељно двапут: 1 жуманце, кафена кашичица уља од сунцокрета, шаргарепе истрти на треници 1 кафену кашичицу, све измешати и намазати на лице, а кад се осушило и осећате да је кожа затегнута, онда се умијте без сапуна у млакој води, а затим у хладној лице добро испљускати, избрисати и ставити дневни крем. После, ¼ сата поново лице избрисати и употребити пудер. Са тим паковањем кожа се храни и проширене рупице нестају на лицу. Увече употребите Б. хормон крем који храни кожу, за дан Б. крем од краставаца, после лице добро избрисати и пудер употребити. Кад потрошите од сваког крема по две теглице, онда свакако дођите лично.

ДАРИНКА. Прилажем вам један рецепт прашка (дајте спремити у апотеци):

Calcium carbonicum praecipilalum 200 gr. Magnesium carbonicum 25 gr. Acidium barbaricum pulvis siecum 25 гр. Држите то у добро затвореној флашици. То је тако звано паковање угљичне киселине и употребљава се кад је кожа масна, пуна рупица и митесера, или бубуљица. Узмите од тог прашка у шољицу, и са топлом водом кишницом измешајте и одмах са кичицом намажите на лице, а после, кад се лице осушило, добро оперете у топлој води без сапуна и хладној води лице испљускате, избришете и ставите ноћни крем Амарилис. Лице поново избришете и употребите пудер. Свако вече стављајте Б. против пега и флека масни, а за дан Б. Амарилис крем. Биљана Амарилис крем је један од најхранљивијих кремова и против бора је. Пре употребе пудера добро лице избрисати. Све Биљана кремове можете добити у Зомбору код парфимерије »Санитас«.

ВЕРОНКА, **Murakōz.** Ваш ме успех много весели. Употребите све као што сте и до сада употребљавали и нестаће потпуно пега и флека. За ноћ Б. против пега масни, а за дан Б. против пега суви, после лице добро избрисати и употребити пудер. Поштом не шаљем ником. Обратите се на парфимерију Кос Ј., Ујвидек, Ракоци Ф. ул. 23. Ту можете добити преко поште све Биљана препарате.

ОЛГА, ШОПРОН. Опишите ми ваше лице, да ли је сухо, масно или полумасно, колико вам је година? Приложите купон »Нове поште« и адресиран коверат са марком и ја ћу вам радо послати упутство како своје лице да негујете. Сигурна сам да ћете постићи леп успех. Ја знам да не може свака читатељка лично доћи код мене, али на писмен бесплатан одговор има права свака читатељка. (Молим да не заборавите за одговор марку приложити.) Књижицу ћу исто послати.

СВАКА ЧИТАТЕЉКА »Нове поште« има права на бесплатан преглед лица и козметичке савете, као и на одговоре преко поште, само молим укратко назначити тачан опис лица, колико сте година, осим тога приложити адресиран коверат са поштанском марком за одговор и купон »Нове поште«. Упутство дато преко поште је исто тако тачно као да сам вам лице прегледала. Ако ми пошаљете тачан опис лица, да ли је лице полумасно, сухо, полусухо, полумасно, полусухо, пегаво, бубуљичаво и наборано.

БИЉАНА, Ујвидек, Андраши ул. бр. 2. I. (Гвоздени човек, пре Његошева ул.) Телефон 28—32.

КОЗЕРИЈА

Кад честиташ крсну славу..

Леп је обичај славити крсно име, и сви га и славимо, сем оних који се из начела, о своме крсном имену налазе на путу, или оних у чијој се породици — не зна крсна имена. Још је лепши обичај посећивање крсних слава, нарочито ако су домаћин славе и домаћица присталице принципа „ћути па плати“, те се и у ратно време придржавају старих, традиција пуне свечарске трпезе и искреног гостопримства.

Налазимо се у јеку крсних слава. Зато је писац ових редова слободан овде изнети, на основу властитих дугогодишњих искустава, неколико практичних савета за посетиоце крсних слава.

При улазу у свечарску трпезарију: где већ седи око стола леп број гостију, потруди се, пре свега, да се грациозно — спотакнеш о ћилим. Ако притом срушиш коју столицу, или неку јефтину ситницу од Розенталовог порцелана која се ту у близини испречила, тим боље. То ће обратити опште погледе на твоју маленкост, која иначе можда не би била довољна запажена.

Пошто си се прописно изљубио са домаћином, којег си, иначе, подоста пута злотесрски оговарао, али који ти данас долази некако необично мио и драг, пољуби и домаћицу, наравно у руку, а и све друге женске особе, за које, додуше, не знаш баш тачно ко су и шта су, али овом приликом осећаш и спрам њих неко нарочито поштовање, — сконцентриши сву пажњу на свечарску софру, и гледај за чим си.

Оно што ти притом страховито може да шкоди, то је стидљивост. Зато, пре свега, искапи до дна понуђену комовицу или шљивовицу из црноберзијанских манастира, па, ако се, после кратке паузе, домаћин или друго које добро чељаде нашали па ти наточи поново чашицу, искапи и њу, наглашујући притом категорички, и што гласније, да иначе ракије никад не пијеш, али овај пут чиниш то изнимно јер си нешто назебао.

Већ при испијању, гледај храбро у лице свима оним на трпези распилављеним мезелуцима и ђаконијама због којих си управо и дошао. Ако си у недоумици чега да се прво прихватиш — почни редом. Притом пази добро да ти не умакну ни оне деликатесе које, додуше, не знаш шта су, али које већ по своме изгледу обећавају најбоље. Код сендвича, бирај оне натовареније и, по могућству, што жуће Ти, додуше, ниси отхрањен мајонезом, али га у оваким приликама за чудо добро подносиш, нарочито у комбинацији са гушчијом џигерицом.

Смотриш ли, на столу, какве дражесне погачичице, које су накривиле своје главице па се, још топле, чисто издижу из плиткога послужавника, — немој много да оклеваш. А још мање води рачуна колико ћеш да поједеш, — та оне су зато ту, а уосталом приватна је ствар домаћице да, према офанзиви апетита гостију, из кујне баца у борбу све нове и нове резерве.

Пошто си, тако, добио подлоге за даља освајања, интересује се за оне масније залогаје. Који батачић ћурке или прасенцета, или мало бела меса са црне берзе, а и мало шункице моћи ћеш још поднети, па и репетирати, већ и из разлога да не би увредио домаћицу, која једва чека да се курталише свих тих такорећи будзашто набављених ситница, које после и тако нико у целој многобројној породици не би био у стању да поједе.

Кад си се колико-толико заложио, и загасио углавном и жеђ пивом из своје — и које суседне — чаше, обрати пажњу не налази ли се на столу која кутија цигарета. Ако их је више, одабери својим соколовим оком ону праву. Немој притом шкртарити, него храбро захвати шаком у станиол, па се опскрби и за пут. Домаћину неће бити ни на крај памети да ти то замери, у данашње време толиког преобиља дувана, који уз то стаје багателу.

Са поласком кући не жури. „Сиктер-каве“, која дискретно опомиње госта да је време да се губи, данас и тако нема, а уосталом буди уверен да би и домаћин и домаћица, и све оне свечарске тетке и стрине остале дубоко уцвељене кад би их, сачувај Боже, прерано напустио. Зато, и кад већ спазиш да се доноси супа на сто, не дај се, него гледај да се онда тек најбоље распричаш знај да и домаћин, и домаћица нарочито, просто чезну за твојим што дужим присуством, па ће извесно онда покушати и да те задрже на ручку. А ти, ма како ти то тешко пало, поред толиких жртава принеси још и ову последњу, да би остао у трајној драгој успомени у дому свога пријатеља свечара.

Абукасем југунов

У ПАЖЊУ
одгајивачима зечева!
Летве за кавезе од првокласног куваног буковог дрвета могу се добити у свима количинама код
РИХТЕР НАНДОРА
предузеће за дрвену робу
ОБЕЧЕ, Хорти Миклош улица бр. 66.
2775

Више
добрих ткача
и једног помоћног мајстора тражи за одмах
„ТЕКСТОКОЛОР“
УЈВИДЕК 3169
Доситеја Обрадовића 7

УЈВИДЕК, Мусолини ул. 3
(у дворишту) — Тел. 24-59
Израђујем капуте од лепих штофова на мом стоваришту

Пажња!
Част ми је скренути пажњу врло цењене потрошачке публике, приликом набављања својих потреба у фирнису, лаку и другом материјалу за бојадисање, на моју стручну радњу 3434
ФРАЈ ПЕТЕР
УЈВИДЕК
II Ракоци Ференц ут 18. Тел. 39-15

Читање просвећује:
Антикварне књиге купује продаје и замењује
Патаки Маргит
УЈВИДЕК, Хитлер Адолф ул број 11

Бесплатан купон бр.
77
за преглед лица и одговор

Данашњи спортски програм

Дионђер:	УАК—ДиМАВАГ
Будапешта:	Ујпешт—Вашаш
	Кишпешт—Гама
	БСКРТ—Нађварад
	Етектромош—Чепел
Сегед:	Ференцварош—СВШЕ
Коложвар:	Коложвар—Дебрецен
Шалгатарјан:	ШалБТК—Солнок

Резултати из иностранства

СЛОВАЧКА

Братислава. У недељу је у Братислави одржана репрезентативна утакмица између Братиславе и Беча. Победили су домаћи са 5:4 (3:2). У првом полувремену Бечлије су два пута водиле головима, које су постигли Јерусалем и Хефер, али су домаћи преко Тегелхофа постигли три гола. У другом полувремену Декер је изједначио на 3:3. Домаћи су преко Венутиа опет постигли вођећи гол, али је Хуберт успео да поново изједначи резултат. Победоносни гол постигао је Тегелхоф. Утакмици је присуствовало око 25.000 гледалаца. Судио је познати словачки судија Молер.

РУМУНИЈА

Букурешт. У Румунији су завршене првенствене утакмице јесење сезоне. На првом месту налази се Рапид са 18 бодова, а на другом је Универзитатеа са 14 бодова. Последњи важнији резултати били су следећи: Спортул Студентес—Универзитатеа 3:1, Рапид—Плоешти 1:0, Венус—Кармен 3:3, Јувентус — Унireа Триколор 1:1.

ХРВАТСКА

Карловац. У Карловцу је одиграна фудбалска утакмица између Војне репрезентације Загреба и Карловца. У тиму загребчана наступио је велики број познатих играча из Грађанског, Хајдука и Конкордије. Загребчани су победили са 6:1 (1:0).

Загреб. У корист сплитског Хајдука одиграна је утакмица између Железничара и Викторије. Победио је Железничар, у чијем тиму је наступио познати голман Жмара, са 3:0.

ЧЕШКО-МОРАВСКИ ПРОТЕКТОРАТ

Јрат. Славија је пред 6000 гледалаца победила Нусле са 7:4 (3:3). Остали резултати били су следећи: Спарта—Пилзен 6:1 (2:1), Викторија-Жишков—Пардубице 4:3 (2:2). Овој утакмици присуствовало је преко 45.000 гледалаца! Викторија Пилзен-Бохемија 2:1, Бата—Полабан 7:1. Још увек води у првенству Спарта. Славија има свега један бод мање, трећа је Бата.

ФРАНЦУСКА

Париз. У првенству Француске води Лан са 19 бодова. Други је Лил, а трећи Париз са 18, односно 17 бодова. Главни резултати последњег кола били су следећи: Лан—Тулуза 3:3, Лил—Рен 3:3, Ница—Марсеј 5:0, Бордо—Гренобл 3:0, Парз—Монпелје 1:0, Лон—Клермон Феран 2:1.

ШВАЈЦАРСКА

Цирих. За првенство Швајцарске Цирих је изгубио од Базела са 0:3. Лозана је победила Ст. Гален са 7:0, Луцерн—Сервет 2:1. Изненађује велики резултат од 7:1 којим је Јанг Феловс победио Јанг Бојс. У првенству води Кантонал са 16 бодова, друга је Лозана са 13 бодова.

ШПАНИЈА

Мадрид. Последње коло за првенство Шпаније дало је следеће резултате: Авиасион — Коруна 4:2, Билбао—Целта 5:1, Валенција—Еспањол 4:0, Севиља—Гранада 4:1.

СПОРТ

Шта је са Марјановићем, Вујадиновићем, Зечевићем и другим звездама београдског спорта

Како изгледају данашњи тимови БСК-а и СК 1913

Београд, новембра. Од свих спортова у Србији фудбал је још увек најомиљенији. У Београду је задњем сусрету између БСК-а и СК 1913 присуствовало око 15.000 гледалаца, што је врло лен број с обзиром на ратно стање.

Недавно су завршена такмичења за пехар београдског лоптачког потсавеза који је сасвим заслужено однео СК 1913, победивши БСК-а у првој утакмици са 2:0, док се друга завршила са нерешеним резултатом 0:0.

У тимовима ова два водећа клуба Србије има доста нових имена. Старе звезде из било којег разлога више не наступају. Од играча БСК-а Марјановић, Вујадиновић и Ваљаревић налазе се још увек у заробљеништву. Многобројни навијачи шаљу им пакете, а нарочито их много прима популарни Марјановић. Тирнанић је приступио београдској „Слози“, преузео вођство клуба и сада воли ретко наступа. Дубац и Лехнер, као што је познато, с успехом наступају у загребачком Грађанском.

Од играча СК 1913 Спасић више не брани. Задњи пут је наступао на утакмици када су играле „старе звезде“ БСК-а и СК 1913. Лојаничић је, као и Тирнанић, отишао у „Слогу“, али се већ дуже времена није појавио на зеленом пољу. Апа Петровић „Пикавац“ је повређен и дуже времена неће наступити. Изгледа да има менискос. Зечевић је вођа фудбалске секције Обилића. „Зека“ је још увек активан и са великим успехом наступа на левом крилу.

Тим БСК-а, који је у своје време постизавао одличне резултате са будапештанским Ференцварошем, Ујпештом и другим клубовима, данас има сасвим други тим. На голу се налази још увек *Мркушић* који је незамењив. Десног бека игра *Станковић*, бивши играч сарајевске Славије. Леви бек је млади *Кашанин*, који је одрастао код плавих. Халфови су *Јанић*, *Драгичевић* и *Јовановић*. Јанић је из Сабадке, бивши играч Жака.

У навали је Глишовића заменио *Михајловић*, који је у Београд дошао из Ваљева. Одличан техничар, игра крило силом прилика. Место му је на полуци, но ту се налази незамењиви Митић, највећа звезда БСК-а и најбољи играч Србије. Митић потсећа на најбоље дане Моше Марјановића. Вођа навале је *Томашевић*, који је врло продоран и туче одлично с обе поге. Још увек добар *Божовић* налази се у триу „плаве машине“. *Николић* „Попац“ се тек сада развио у зрелог играча, са Митићем он је најбољи играч Београда.

Недавно се из заробљеништва вратио Кика Поповић, који је поново преузео вођство БСК-а. Његовим повратком плави су много добили.

СК 1913 је тек у последње време постао равноправан противник БСК-у. Бане Секулић је пре два месеца преузео фудбалску секцију у своје руке и после релативно кратког времена опажа се промена. Црвено-бели су тек после пуне две године (!) поново победили свог вечитог ривала.

И у СК 1913 тиму налазимо много нових имена, а он је следећи: *Ловрић*, *Филиповић*, бивши играч Слоге, *Петровић* играч из подмлатка, *Ђирић*, *Ђурђевић*, *Ђајић*, бивши играч сарајевске Славије, *Станковић*, *Шплајт* (бивши бек), *Сандић* из Новог Бечеја, *Печенчић* и *Совић*.

Што се тиче осталих спортова у Србији, бокс долази на прво место. Борба за титулу првака Србије између Марковића и Богдановића била је врло драматична. Меч је завршен са нерешеним резултатом. Оба боксера, најбољи претставници средње и полутешке категорије, налазе се у изврсној форми.

Кошарка се нагло развила. Готово сва тенис игралишта, ради недостатка лопти, постала су неупотребљива. Игралишта су преоправљена за кошарку и данас у Београду постоји савез са око 10 клубова, који се боре за првенство у кошарци.

Крајем овог месеца и почетком децембра одржаће се неколико занимљивих спортских приредаба у Србији, а нарочито у Београду: у лакој атлетици, боксу и фудбалу, а када оживе клизалишта и у хокеју на леду.

—#*#*#—

НОВИ ПРВАК ЕВРОПЕ У ТЕШКОЈ КАТЕГОРИЈИ

Брисел. За првенство Европе у тешкој категорији у Бриселу је одржан бокс-меч између Швођанина Оле Тандберга и Белгијанца Карела Сиса. У борби, која је трајала 15 рунди, победио је по бодовима Сис. Огромна маса света одушевљено је поздравила новог првака. Главни судија у рингу био је Немац Шредер из Берлина.

—#*#*#—

СКЛ (БАЧФЕЛДВАР)—СКЛ (СЕНТАМАШ) 3:2 (1:0)

У Бачфелдвару је одиграна првенствена утакмица, коју је домаћи тим решио у своју корист, па избио на чело табеле. Домаћи су наступили у саставу: Фаркаш — Докић, Гомбар — Велицки, Бечејац, Сланчек — Винце, Молнар, Бранков, Вукадинов, Салаи. Иако је терен био клизав, утакмица је била жива и интересантна. Први гол постигли су домаћи у 12 минуту преко Бранковог. Са тим резултатом завршава се прво полувреме. У другом полувремену гости наваљују да би изједначили, што им и успева у 9 м. преко Шандиног I. Неколико минута после тога, Шандин II даје други гол за госте. Чим се пошло са центра, Бранков добија лопту и са 16 метара постиже неодбрањив гол. Пред крај игре Салаи прима лопту, прелази бека и постиже крајњи резултат. Домаћи тим играо је одлично, а нарочито Бранков, Докић и Бечејац. Судија Шикет одличан. Своју последњу утакмицу СКЛ Бачфелдвар игра у недељу против Левента из Чурога.

—ooo|||ooo—

СВАК игра данас у Тополи и на ову утакмицу одлази из Сабадке засебан воз са 2.300 навијача. СВАК ће играти са ТСЕ.

Репрезентација Печа игра у Сабадки 8 децембра. У Сабадки се већ чине припреме за овај сусрет.

Данас у Сабадки играју САФК са БСЕ-ом из Бездана и МОВЕ Спорт са УАК II. За обе утакмице влада велико интересовање.

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

1) Мора ли фудбалска утакмица да траје 90 минута?

2) Да ли играч искључен из игре у регуларном времену има право да игра у продужењу од 2×15 минута?

3) Како је дошло до оснивања олимписких игара у старој Грчкој?

ОДГОВОРИ:

1) Фудбалска утакмица према правилима треба да траје 90 минута, уколико се противници нису друкчије договорили. Наравно да је за првенствене и куп утакмице ради једнаких услова увек прописано време од 90 минута. Међутим, код осталих игара, капитени би имали право да се пре утакмице договоре и саопште судији да желе да утакмица траје неко друго време.

2) С обзиром да је продужење саставни део утакмице, играч нема права, ако је искључен у регуларном времену, да игра у продужењу 2×15 минута куп-утакмице.

3) Према предању, најраније олимписке игре завео је грчки краљ Ендимион. Пред смрт, не знајући коме ће од својих синова оставити краљевину, одредио је да се утркују. Приређене су велике свечаности и мноштво народа из целе покрајине дошло је да посматра занимљиву трку краљевића. Ова се приредба толико свидела народу, да је одлучено да се сваке четврте године приређују овакве игре, у којима ће имати право суделовања не само краљевски синови, него и сви најбољи атлетичари из целе Јеладе.

—•(|||)•—

СКЛ (Окер)—СКЛ (Кисач) 4:1 (4:0)

У Кисачу је одиграна последња првенствена утакмица у јесењој сезони, која се већ у првом полувремену завршила сигурном победом гостију. Овом победом Левенте из Окера постале су прваК јесење групе са једним бодом испред Бегеча.

Тек што се почело са центра, домаћи постижу први гол. У 16 м. Ракић прелази противничку одбрану и туче неодбрањиво у десни угао. Гости су и даље надмоћни и игра се води пред голом домаћих, који се само на моменте ослобађају притиска. У 29 м. Маринков изненада шаље »бомбу« на гол, лопта се од стативе одбија у мрежу. Пред крај полувремена Жижаков изврсно послужује Малешева који повисује на 4:0.

У другом полувремену домаћи играју врло грубо. У 30 м. тешко је повређен десни бек Галицки. Пред крај игре десно крило домаћих постиже почасни гол. Овој утакмици били су присутни претставници Савеза, који су узели пет играча из Окера за репрезентацију Левенте ујвидечког потсавеза, која ће играти у Коложвару, Калочи, Сегеду и Сабадки против одговарајућих репрезентација. За састав репрезентације узети су следећи играчи: Малешев, Маринков, Жижаков, Марковић и Галицки.

Стручна радња женске конфекције

Јеленић Јосиф

Ујвидек

Мусолини Б. 9

Телефон 25-56

Укрштене речи

Број 260

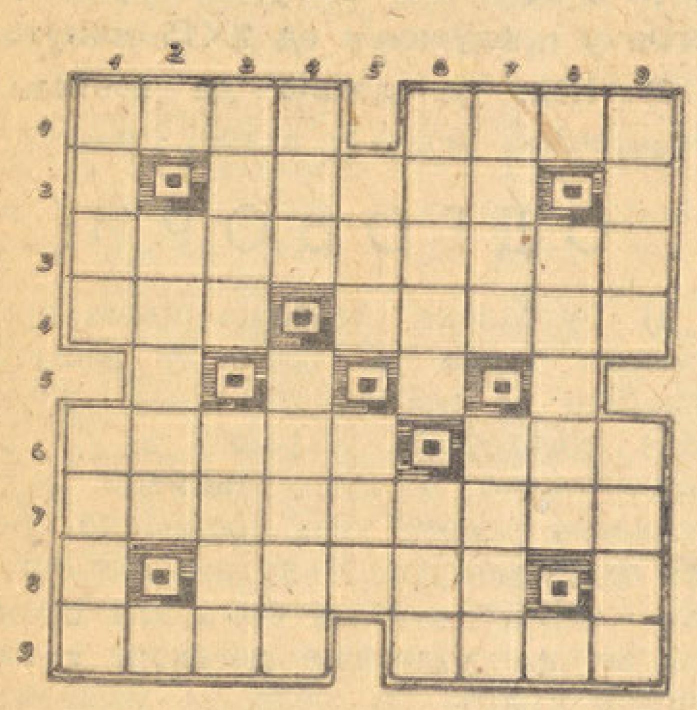

Водоравно: 1) Лице које животом јемчи за испуњење обавезе — вођа (латински). 2) Сугласник — једна птица — сугласник. 3) Претходницу. 4) Место у Француској — врста паприке. 5) Зачин (кроз два поља) — свеза — вокал. 6) Претерано ради — лична заменица. 7) Варош у Србији. 8) Сугласник — безверника (турски) — ка 9) Цар птица — усклик.

Усправно: 1) Зрак светлости — свесрдно. 2) Вокал — бугарско мушко име — сугласник. 3) Домаћа животиња — неодређена заменица. 4) Једна боја — ишчео. 5) Турска титула — кецу. 6) Стари списи — брдо у Грчкој. 7) Лафети — показна заменица. 8) Сугласник — река у Русији — вокал. 9) Место у Етиопији — мушко име (тепање).

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 259

Водоравно: 1) Бенгалија. 2) О — рган — л. 3) Нума — врат. 4) М — до — ипо (опи). 5) Самоједом. 6) Ура — ал — р. 7) Раритети. 8) Л — Исмет — к. 9) Арбитража.

Усправно: 1) Бон — сурла. 2) Е — умара — р. 3) Ном — мариб (бирам). 4) Градо — иси. 5) А(па) Г(авриловић) — Оја — М(арко) Т(еодоровић). 6) Лав — елтер. 7) Инрид (дирни) — ета. 8) Ј — апорт — ж. 9) Алтом — ИКА.

ПРИЧА »НОВЕ ПОШТЕ«

ТУЖНА ИСПОВЕСТ

Радмила Кобиларов

Велика башта мирисала је опојним мирисом својих дугачких алеја, које су се протезале у дубоку ноћ. На тераси великог хотела »Империјал« вијали су се парови људи у жена, који су се радовали мирној и лепој летњој ноћи, чије је небо изгледало као кадифени покривач причвршћен звездицама.

У једном углу терасе седели су Милан и Мира. Опијени мирисом измешаног цвећа и чежњивим звуцима музике, која је допирала из сале, припијени једно уз друго, тихо су разговарали. Задубљени нису ни приметили да им је пришао један младић, који као да је и сам тог тренутка преживљавао неки догађај из свог живота. Стајао је немо, док га сами нису приметили. Као да осетише његов врео поглед, окренуше се њему одједном и погледаше га збуњено. Он их немо поздрави и пружи им своју посетницу на којој је писало: »Нем сам. Имам стару болесну мајку. Молим добре људе за помоћ«. Милан му пружи новчаницу. Он му се дубоко поклони и болно осмехну у знак захвалности, а када хтеде да пође, Мира га задржа, те и сама даде нешто новца. Милана дирну та велика доброта Мирина. Он је помилова по коси и рече с усхићењем младићу: »Како је добра!« Младић болно махну руком, Милан и Мира га зачуђено погледаше, а Милан га упита зашто? Он седе за сто, извади оловку и парче хартије и поче писати.

»Све до пре шест месеци обожавао сам девојку, за коју сам слепо веровао да ме стварно воли, јер је то она увек тврдила. Две године смо се забављали — волели. Волели смо се безгранично, лудо. Она је увек говорила, да ће самном делити и добро и зло. Ја сам био сиромах. Са својом мајком сам живео, студирао техинку и радио приватно у једној фабрици, да би зарадио бар коју пару. Преко зиме ишао сам на скијачке утакмице, где сам увек био првак и награђен. Тако сам и ове зиме пошао на скијање, али, нажалост, догодила ми се велика несрећа. Са једне ноге ски ми се преломи и ја се сурвам у дубину од осамстотина метара, откуда су ме полумртвог пренели у болницу. Тамо сам могао лежати док сам имао уштеђевине, а после? Морао сам напустити болницу, јер ме нису хтели више лечити, пошто нисам имао довољно новаца за операцију, коју је требало извршити да не останем нем.

Мајка ми се због тога разболела и кукала што сам остао нем и неспособан за рад, а она? Она бездушница заборавила је све. Своје обећање, љубав и дужност. Када сам се вратио из болнице, нашао сам код куће писмо од ње, у коме ми цинички саопштава, да је међу нама све свршено и она се удала за другога, који ће јој пружити бољи живот него ја сад. Она се не може надати да ћу ја једнога дана стећи каријеру и постати инжењер као што је то она раније мислила. Шта сам могао учинити? Ништа. Да је некако била тада покрај мене, убио бих је без колебања, јер такво подло створење не заслужује да живи. Тога дана све сам изгубио. Од свога живота, који је према мени био тако суров и бедан, ништа више не тражим. Још само који дан, па ће све бити свршени. Ето, такве су жене«.

Он им се поново дубоко поклони у знак захвалности и брзим кораком удаљи. А Милан и Мира су остали, гледајући у исписану хартију, тужну исповест несрећног немог познаника.

После неколико дана, новине су опширно писале о самоубиству познатог првака у скијању, који је свој живот завршио под точковима воза.

ХУМОР

»ЈЕДВА ГА ЈЕ ДОЧЕКАЛА«

— Ко је то?

— Ја сам, твој муж. Најзад су ме пустили!

— Зар те у затвору, за десет година, нису могли ни толико реда научити да ноћу не узнемираваш људе који спавају?

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“

17 Карл Бринкман

Репортер Икс добија налог...

Где је био репортер Икс?

ИЗНЕНАЂЕЊЕ У МОНПЕЉЕУ

Кад је Петер Франк, који је у Бордоу закаснио да се прикључи каравану а затим колима филмске звезде Глорије Линд одјурио преко Тулузе у Монпеље, стигао у овај град, била је водећа група возача удаљена још око пола дана вожње. Тек што је успео да пронађе у месту локал са вртом, после ове напете даноноћне вожње, у којој је с ексцентричном Швеђанком направио аутомобилску трку против сата, имао је прилике да прочита у »Спорту« сензационалну вест.

Репортер Икс је последњих недеља, када је по налогу редакције путовао на лице места највећих спортских догађаја у разним земљама, доживео много штошта. Он се помирио и са изненађењима која му је приређивао »велики непознати«, који се издавао за репортера Икса и био свугде присутан, и веровао је да ће по завршетку свог задатка добити разјашњење и наћи решење загонетке. Али овај извештај са Пиринеја, где он уопште није био, претстављао је јак шлагер и много га је узнемирио. Глорија Линд, која је била нервозна и нестрпљиво очекивала долазак возача, није могла да му пружи никакво објашњење. Франку није остало ништа друго него да остави ову тајну на миру.

ВОЗАЧИ ДОЛАЗЕ...

Долазак водеће групе, која је закаснила за пуна два сата, подигао је на ноге целу варош. Са престаништа дувао је свеж поветарац према колонадама, где је стајало мноштво света у нервозном очекивању возача. Најзад се појавио први возач. То је био Фарони, један припурасти Италијан.

Врло топло био је поздрављен и Адолф Шен, који је стигао двадесети у групи која је прва прошла кроз циљ. Он је имао још десет минута преимућства. »Краљ брда« био је још увек јунак дана. Жуту мајицу он је носио све до претпоследње етапе. Упркос борбе испред улица Монпељеа, изгледао је још прилично свеж и био је видљиво обрадован кад му је славна филмска звезда предала велики букет хризантема. Јенс Ханке био је такође ту. Чувени радио-спикер био је запослен као и увек приликом великих спортских догађаја. Кад је наишао Франк, он га је потапшао по рамену и запитао преко микрофона како је могуће да је он благовремено — опет стигао за долазак возача. Овај кратак и непредвиђен разговор преко радија био је такође један шлагер. Један репортер ишчезао је изненада, али се ускоро поново појавио са једном лепом женом.

НАЈЗАД НА ЦИЉУ

Пуних двадесетосам дана, скоро цео месец, изазивао је Тур де Франс интересовање и узбуђење целог једног света. Сада се приближавао крају. Свуде куда год су возачи пролазили видела се иста слика. На улицама свих места налазио се велики шпалир посматрача. Они су често долазили из далека, чекали читаве сате на улицама само да би видели јунаке друма како пролазе. Они су им предавали хладна пића, цвеће, као и разне друге понуде праћене најтоплијим жељама за успех на друму. Око подне трка је требала да достигне свој циљ — Париз. 4.500 километара у 24-дневне етапе, кроз жегу, прашину, кишу и хладноћу, по стрмим висовима од преко 1.000 метара, пребродили су ови возачи Тур де Франса. Сада су стајали на улицама Париза бескрајни и густи редови очекујући те јунаке дана. Свугде су биле изграђене импровизиране трибине, непрекидно се чуо гласноговорник на трговима који је објављивао стање трке, на свим странама говорило се само о трци. Одједном виделa су се прва кола из пратње, за којима су, окупани у зноју, следили прашњави први возачи, весели што су најзад успели доћи до циља.

НОВ СПОРТСКИ ДОГАЂАЈ НА ПОМОЛУ

Од приближно 90 возача 16 народа, који су у Паризу стартовали кад је почела ова велика кружна трка, на циљ је стигло само 22, међу којима је био и Адолф Шен. Његово име било је исто тако на уснама свих као и име победника Тура Ледика, који је у завршници надокнадио изгубљено време. Ледик је примао честитке од најпопуларније жене на Сени Тиле Дарије, која му је дала и један пољубац као награду. И Адолф Шен примио је такође многобројне честитке, као и сви остали возачи који су срећно приспели на циљ. Сви они били су срдачно дочекани, засути цвећем, предусретани са дивљењем и великом пажњом и почашћу коју су и заслужили својом издржљивошћу.

Још једном донели су листови читаве стране извештаја са велике трке. Странице су биле испуњене најновијим фотографијама са циља и фотографијама појединих учесника, као и интервјуима. Тада се све стишало. Тур де Франс био је завршен док су учесници опијени славом причали о појединим етапама преживљавајући све тренутке од почетка до завршетка Тура. Баш у то време био је објављен нов спортски догађај: Велики тениски сусрет између Тилдена и Нислајна.

Петер Франк, који је пратио возаче на последњим етапама, био је, међутим, на измаку свог стрпљења. Вечито закулисно извештавање ишло је Петеру Франку на живце. Иако је он главном уреднику Герингеру ставио на знање да не може више да сарађује и да би из Париза радо допао кући, телеграм редакције јасно му је говорио да мора неодложно да се прими извештавања са великог тениског сусрета између Тилдена и Нислајна у Паризу. Та нова дужност бацила га је поново у неизвесност, јер је морао још да чека на решење загонетке, а на основу које је хтео да предузме оно што је мислио.

(Наставиће се)

Данас

Недеља, 28 новембар.
Мученик Гуроје (п. Б. пост). Соштеи.

✱

БИОСКОПИ

АТИЛА: Жигосана жена.
ЗРИЊИ: Муки.
НЕМЗЕТИ: Старо лето.
РАКОЦИ: Мајчин војник.

✱

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Ненадовић, Мусолинијева улица бр. 12 Телефон: 23—95.
Ралетић, II Ракоци Ференц ул. бр. 2. Телефон: 21—00.

#

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођено 1 мушко дете.
Венчани: Стеван Радвански, градски чиновник и Рот Ирма, градска чиновница; Андрија Цилић, месарски помоћник и Јулијана Иван, домаћица; Тамаш Јанош млађи, морнарски наредник и Буш Марија, кројачица; Тот Лајош, обућарски помоћник и Будаи Лидија, домаћица; Бедеи Шандор, надничар и Фарбеш Јован, кројачица.
Умрли: Фабијан Јанош, надничар, 80 година; уд. Ердеш Јулијана рођ. Берем, домаћица, 83 године; Халаши Јанош, пензионер, 73 године; Галантаи Галгоци Антал, економ, 81 годину, Халас Олга рођ. Темјак домаћица, 30 година.

✱

РАДИО
28 новембар 1943.

БУДАПЕШТА. 7.30: Јутарња музика ● **9.00:** Из програма радио-оркестра ● **12.15:** Програм за Левенте ● **12.55:** Оркестарска музика ● **14.00:** Грамофонске плоче ● **15.45:** Мађарске народне песме ● **17.00:** О свему, за сваког ● **19.00:** Оперетски одломци ● **20.40:** Клавирски концерт ● **21.10:** Салонска музика ● **22.40:** Коncерт жеља.

✱

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ
27 новембар 1943.

Дунав: Комаром 100 (—1), Будапешт 126 (+2), Пакш 100 (+8), Баја 160 (+10), Мохач 184 (+8), Бездан 227 (+5), Гомбош 200 (+2), Ујвидек 277 (+4).
Драва: Барч 134 (+32).
Тиса: Вашаропнамењ 340 (+82), Токај 248 (+58), Чонград 185 (—9), Сегед 252 (—12), Тител 221 (+5).

ШОМАН
Ујвидек, основано 1865 - Телефон 21-20 има грађевни и материјал за изолације, као и камење и надгробних споменика јевтиних и првокласних. 386

ВОЋКЕ
(САДНИЦЕ) НАЈНОВИЈИХ НЕМАЧКИХ, АМЕРИКАНСКИХ И ЕНГЛЕСКИХ ЈАБУКА, ПРОДАЈЕМ.
БУЛИЋ
УЈВИДЕК, ВАШАР УЛ. 5.

СПЕЦИЈАЛНЕ ЏЕПНЕ ЛАМПЕ
за ваздушну одбрану
могу се добити у
стручној радњи електричних потребштина
Боджони и Зорад
УЈВИДЕК, ХИТЛЕР А. УЛИЦА 11.
Телефон 28—18.

Укусне и елегантне
женске бунде
јесењи и зимски капути у великом избору код
Хајнеман-а
Ујвидек
Мусолини пут 13

Грамофонске плоче
употребљене и изломљене купујем сада по доброј цени од 4 П. по килограму. Стручна трговина музичких инструмената. БЕЛИ ИШТВАН мл, Ујвидек, Петефи Шандор улица 4.

NÉMETH ÉS TÁRSA
МЕЂУНАРОДНО ОТПРЕМНИШТВО
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 3.
2356 Телефон: 22-92, 25-90. Брзојави: Transglobus
Збирни саобраћај:
„MAHÁZ" „BELDUNA"

Уметничка увеличавања израђује
по старој фотографији
Нове снимке врши најуспелије
ФОТО ТИЦИЈАН
ради са добрим материјалом
Фото »Тицијан« Јокаи Мор улица 2. (Код Саборне цркве)

КО ЖЕЛИ ДА СЕ РАЗОНОДИ НЕКА СВРАТИ У ГОСТИОНИЦУ **ФРУШКА ГОРА**
вл. ЈЕФТИЋ ЛАЗАР — Алмаши ул. број 4.
ГДЕ ЋЕ УЗ ОДЛИЧАН ТАМБУРАШКИ ОРКЕСТАР КАО И ПЕСМУ СТЕВЕ ВЛАДИНОГ ДОБИТИ ПРИРОДНО СРЕМСКО ВИНО КАО И РАКИЈУ. 3480

Јавна захвалност

Поводом смрти нашег милог и никад непрежаљеног оца, брата, деде, ујака и свекра

Душана Угринчића

изјављујемо најтоплију захвалност протама Увалићу и Станку Протићу који су на погребу чинодејствовали, затим свим Лукачу и сину му на положеном венцу, Д-ру Тикману који га је лечио, Шлику из Бачфелдвара и свима онима који су нам писмено или усмено изјавили саучешће и милог нам покојника испратили до вечне куће.

ОЖАЛОШЋЕНИ:
Сетра **Алинка**, син **Рајко**, кћери **Зорка, Јелка** и **Емилка**, сна **Јелка**, сестрична **Живана**, унучад **Верица, Зорица, Душко, Милена** и **Душа**, зетови **Лаза, Пера** и **Ненад** и остала родбина. 3546

✝

Са болом у души, јављамо свима сродницима и пријатељима нашим, да је наша мила мати и баба

Марија Свирчевић
рођ. ХАДНАЂЕВ

после дуге и тешке пећеничке болести данас у 1 час и 15 минута ујутру у 79-ој години свога увек часног и тешког живота предала своју мученичку душу господу богу нашем.

Тело миле нам покојнице биће сахрањено из капеле на Алмашком гробљу у недељу у 14 часова.

Ујвидек, 26-ог новембра 1943 године.

Ожалошћени: Син: **Боривој** Кћи **Зора** Унуке: **Милица** и **Љубинка** и остала родбина

МАЛИ ОГЛАСИ
За 10 речи 2 динара, сваки даље рег 15 ф. Који траже службу плаћају 50% попусте

ТРАЖЊА

ТРАЖИ СЕ УЧЕНИЦА за модистињу за одмах. II Ракоци Ференц ут 26. **Дабић »Тилда«.** 3535

БЕРБЕРСКОГ ПОМОЋНИКА тражим за 1 децембар. **Светозар Берић,** Јокаи Мор ул. бр. 29. 3508

ПРИМИО БИХ ДВА ШЕГРТА за фарбарски занат одмах. **Лацок Кароль,** парна фарбара, **Кањ.** 3514

СЛУГА КОЈИ СЕ РАЗУМЕ У ПОЉОПРИВРЕДУ, тражи се за одмах. **Матић,** II Ракоци Ференц ул. 39. 3517

ТРАЖИМО МЕТАЛОСТРУГАРЕ (ДРЕХЕРЕ) под веома повољним платежним условима. Понуде слати на **Ujvidéki Szerszám és Fémárugyár, Ujvidék, Alföldi-u. 14.** 3163

БРАВАРЕ уз добру награду запославамо. Јавити се: Футошки пут бр. 77. 3464

ВОСКАРСКОГ И ЛИЦИДЕРСКОГ помоћника тражим за одмах. Француски Васа, Ујвидек, 1941 априла 13 ул. 35. 3479

ТРАЖИМО првокласне електрошвајсере уз добру плату за одмах. Аеромеханика, Пирошка ут 99.

НАУЧНИКА или ТРЧКАЛА из боље куће тражим за одмах. **Војнић Иштване,** мешовита, трговина, **Зомбор,** Хуњади ул. 3. 3484

ТРАЖИ СЕ ЈЕДНА ЗАСЕБНА КУЋА од 4—5 соба са великом капијом, магацином и подрумом, а да се налази у близини центрума. Адресу у администрацији. 3493

ДЕВОЈКУ, озбиљну, вредну и чисту за дете и кућну испомоћ тражи уз добру плату. **Ползовић фото,** А. Хитлер ул. 8. 3496

СТАН ОД 2 СОБЕ, кухиње и шпајза тражим за одмах. Адресу оставити у администрацији. 3500

БРИЈАЧКОГ ПОМОЋНИКА, стално намештење, храна, стан, прање веша, плата по договору, тражим. Понуде са увјетима на: **Кирић Јожеф,** фризер, **Мурасомбат.** 3502

ПОМОЋНИКА И ШЕГРТА ТРАЖИМ за одмах. **Меркур Павле,** столар, Гардоњи Геза ул. 40. 3522

СТОЛАРСКОГ РАДНИКА за одмах тражим. **Туленчић, Ујвидек,** Кешмарки ул. 11. 3523

ТРАЖИМ ПОДРУМСКЕ ПРОСТОРИЈЕ, суве, видне, по могућству бетониране. Под ознаком »ОДМАХ« на администрацију. 3527

ФРИЗЕРКУ са добром праксом уз добру плату тражим за одмах. Гроф Чаки ул. 11. 3529

БЕРБЕРСКОГ ПОМОЋНИКА тражим за одмах. Кристифоровић, Орсагзасло трг 6. 3531

ТРАЖИМ ВЕЋУ, празну и светлу собу. Засебан улаз. Адресу оставити у администрацији. 3543

ХИТНО ТРАЖИМ СТАН од 2—3 собе. Адреса у администрацији. 3545

ТРАЖИМ НАУЧНИЦУ за обућарску струку. Левенте ул. 8. 3548

МАЛИ ОГЛАСИ

До 10 речи 2 пенга свака даља реч 15 ф.

Који траже службу имају 50% попуста

СЛУЖБА

МЛАЂИ ТРГОВАЧКИ ПОМОЋНИК тражи намештење за одмах. Адреса у Администрацији. 3507

МЛАЂИ ЕЛЕКТРО-МЕХАНИЧАРСКИ ПОМОЋНИК тражи намештење. Ступити може одмах. Адреса у администрацији. 3498

МЛАЂА СТРУЧНА БОЛНИЧАРКА примила би негу болесника, отишла би и у лекарску ординацију. **Салон »Лулић«, Сабадка,** Бајанис ул. 12. 3548

КУПОВИНА

КУПУЈЕМ АНГОРА ВУНУ. Предем, чешљам овчију вуну. **Хусар,** Мађар ул. бр. 4. 3444

КУПИО БИХ добру стару вршалицу са трактором. Адреса: **Нача Шандор, Ујвидек,** Хал тер 7 (Рибљи трг). 3497

КУПУЈЕМ ЛУЦЕРКУ, ДЕТЕЛИНУ, мухарово семе, грахорицу, сирково семе и друга разна семења за које дајем бодове. **Микеш Аладар, Ујвидек,** Керест ул. 12. 3526

СВЕ ВРСТЕ ЛЕКОВИТИХ БИЉАКА по најбољој дневној цени купујем. **Дејтек Мајаш, Ујвидек,** Пошта Лајош ул. 9. 3530

ПРОДАЈА

ГВОЗДЕНА ФУРУНА, гвоздени кожао, умиваоник, дечја дубока и спорт колица на продају. Крамер Шандор ул. 9 на спрату. 3505

ЈЕДАН ТРАКТОР ХОФХЕР од 20—24 НР. јачине и **један плуг сам** за 4 бразде заједно, продаје: **Часар Андраш, Пинцед,** 995. 3506

ЧОБАНСКО ПСЕТО добро изучено на продају. **Ђока Ракисављев, Чурог,** Мађар немзети ул. 5. 3509

ТРАКТОР КОРМИК од 20 НР. са плутом за 4 бразде фабрички број 136013 хитно се продаје. Лично преговарам. **Брашњо Петер, Чурог,** Кањижи Пал 24. 3510

ЈЕДНА ПЕЋ за кокс и угаљ са девима и **једна емајлирана дечја када.** Крамер Шандор ул. 6. 3511

НА ПРОДАЈУ НОВИ КОРМИК ПЛУГ са 4 раоника. **Гобор Пал, Темерин.** 3462

ДЕЧЈА СПОРТСКА ПРЕДРАТНА КОЛИЦА на продају. Адреса у Администрацији. 3515

КЕСТЕЊЕ И ЈАБУКЕ ЈЕВТИНО ПРОДАЈЕМ. Алмаши ул. 5. 3469

ХИТНО СЕ ПРОДАЈЕ СЕЉАЧКА КУЋА од собе, кујне и штале **са 500 квадратних метара баште у Мишколци** (Саве Текелије) ул. 60. Упитати: Петефи 1/II, врата 4, само пре подне. 3518

НОВИ ДРЕШ ЗА СУНЦОКРЕТ комплет са мотором. У дрешу су смештени шилтери. Употребљен свега једну годину, потпуно исправан, продаје се по споразуму, на писма не одговарам. **Жарко Бикицки,** крушчић. Осијек. 3397

2 ПАРА БОКСЕРСКИХ РУКАВИЦА за утакмице на продају. **Амбрози Золтан,** деликатесна радња, **Ујвидек,** Хорти Миклош шугар пут 14. 3463

За блиске празнике, најплеменитије зимске

ЈАБУКЕ

сваке сорте, у највећем избору, на вагон или у свакој количини, код **Косировић Лазара,** велетрговца, **Ујвидек,** II Ракоци Ференц пут 24. Телефон 28—73. 3438

КУЋА ТРСКОМ ПОКРИВЕНА са 2 собе, 2 кухиње и великом баштом на продају. Упитати: Олах ул. 26. 3476

ПРОДАЈЕМ СИЦФЕДЕР НОВ, КОЛА У ДОБРОМ СТАЊУ тежа. Видети: Мита Илић, Дунагардањ. 3491

ДУЂАНСКЕ СТЕЛАЖЕ у добро очуваном стању, величине 40 фијока, продају се по врло повољној цени. Обратити се на адресу: **Цвета Мушицки,** посредник, Шајкашђерђе, Мађаш Кираљ ул. 764. 3503

САЛОН ГАРНИТУРА добро очувана и женски зимски капут продаје се. Упитати: Лајта ул. 20 од 2—4 часа. 106

НОВА ВЕЧЕРЊА СОМОТСКА ХАЉИНА, нов бео тафтани капут, нова тафтана роза сукња на продају. Гроф Чаки улица 18, I спрат, стан 3. 105

НА ПРОДАЈУ ЈЕДАН КРАТАК КЛАВИР. Упитати: Јене фехерцет улица 14, врата бр. 2.

ДВА ПАРА ЖЕНСКИХ ЦИПЕЛА 36 бр., браон ниске спорт дупли ђон скоро нове, други пар црне високе полупете. Адреса: Доситеј Обрадовић ул. 23, I спрат. 3521

2 ПРОЗОРА ДУПЛА, величине 195 x 95 и разна друга крила са стаклом за предсобља у добром стању на продају. **Тихомир Бранчић, Ујвидек,** Добо ул. 10. 3528

НОВА »ЗЕФИР« БЕЛА ФУРУНА са 8 пећи, на продају. Ипар ул. 19. 3532

ЈЕДАН ШПОРЕТ са цевима и две пећи на продају. Алфелди ул. 15/I.

НА ПРОДАЈУ: 1 кратак зимски капут кожом постављен, 2 дугачка зимска капута кожом постављена, 1 граау бунда женска, 2 блузе од ангора вуне, 3 женска фина капута и више дечијих капута, 4 хаљине, 2 вунене, 2 свилене. Мусолини ул. 3 код кројача. 3545

НА ПРОДАЈУ: Модерна палата двоспратна 400.000 пенга.

Кућа једноспратна са 6 станова 230.000 пенга.

Бачки посед 80 јутара са салашом 6.000 пенга по јутру.

Душан Мирков, Ујвидек, Мусолини ул. бр. 3. 3544

ПРОДАЈЕ СЕ скоро нов црни дугачки зимски капут од првокласног штофа. Гроф Чаки ул. 7/I, врата 3. 3542

ПРОДАЈЕМ зимску вунену хаљину, женски мушки капут, тегет штофану сукњу, две нове блузе и шпешуе. Буза тер 19. 3540

4 ВИНСКА БУРЕТА, првокласна по 500 лт. продају се. Д-р Бардоши Ласло ул. 20. 3537

КОЖНИ И ШТОФАНИ КАПУТИ, одело, рубље, гобелене, плава лисица, шивећа машина продаје се. Зрињи Илона ул. 37, лево. 3539

КАУЧ НОВ од претратног сраховог материјала на продају. Модеран за две особе. Кереши Чома Шандор ул. 10. (иза Јеврејског гробља). 3536

ПРОДАЈЕ СЕ: 1 прави плишани зимски женски кратки капут за старију особу, 1 бордо дугачки женски капут, 1 штофана сукња и кецеља, 1 памучна сукња и кецеља (чисти картон) и 1 вунена велика црна марама. Све ношено али предратна роба. Упитати: у недељу од 9—3 и радним даном од 1—3 часа II Ракоци Ференц ул. 29. 3534

ВРШАЛИЦУ, ДРЕШ МАВ, 54 цола прерађен кугл лагер са целим прибором 5500 пенга и један тракторски плуг »Оливер« за 2 бразде исправан, цена 1000 пенга. Голочорбин Илија, Кула, Дамјанић ул. 89. 3547

РАЗНО

Код **КАЗИНЦИ** Вашег стручног дипл оптичара, Ујвидек Хитлер А. улица 14. Телефон: 30—30 1438

ХАЛО! ПАЖЊА ЗА ДАМЕ! ФРИЗЕРСКИ САЛОН »ХИГИЈЕНА« до Саборне цркве у Ујвидеку израђује најбољу **специјалну трајну електричну ондулацију** по врло умереним ценама. Молим уверите се лично. С поштовањем **Рада Павлов, фризер, Јокаи Мор** ул. 2. 1868

ФУРНИТ

Додатак туткалу већ давно је појам. Употребљују га сви столари. Ако до сада нисте са њиме радили затражите бесплатни пробни узорак од **Хемијске индустрије »Ацета«, Ујвидек,** Гроф Ђано ул. бр. 20. 3384

СТАРА одела, веш најбоље плаћам. На позив кући долазим. НАЧА ШАНДОР, старетинар, Хал тер 7. (Рибљи трг.) 691

СМРТ ПАЦОВИМА И МИШЕВИМА: Сигурно средство за уништавање пацова шаљем поштом **уз доплату** са упутством франко пенга 5.50. Јопа Андрић, ћурак, Ујвидек, Фехермезе (бив. Беле њиве) ул. 28. 95

КОН ЛЕО, старетинар. Текели Имре ул. 2 (угао II Ракоци Ференц ул.) купује и продаје одела. **На жељу долази и у кућу.** 399

ЗА ПРАКТИЧНО ЛЕЧЕЊЕ глувоће и зујања у ушима шаље обавештења уз претходно послату марку од 20 филера: **Хегедиш Петер, Мохол.** 1974

ЗА ЈЕСЕЊУ СЕЗОНУ израђује укусно, стручно, јевтино модерна мушка и дечја одела МОРИЦ ЈАНОШ, мушки и дечји модни кројач, Ујвидек, II Ракоци Ференц 45. 2291

ПО ДНЕВНОЈ ЦЕНИ КУПУЈЕМ И ПРОДАЈЕМ: изношена одела, бело рубље, постељско рубље, перје, намештај. На позив долазим у кућу. **Халер Михељ,** старетинар, Берчењи Миклош ул. 6. Телефон 24—97. 3437

ПЛАЋАМ НАЈБОЉЕ ЦЕНЕ за старо, ново, шарено, бело, гушчје, пачје, мољчаво перје, за постељско руво, намештај, одела, ципеле, ствари за домаћинство, и свакојаке старудије. Добро плаћам, јевтино продајем. На позив долазим у кућу. **Копиловић Јожеф,** старетинар, Петефи улица 101. 2837

МИЛИЦ ЈАНОШ, столар, радња готовог намештаја, прима наруџбе за изготовљавање спаваоница, кухињског уређаја, кауча и сваковрсног намештаја. Ујвидек, Петефи Шандор ул. бр. 42. 2838

ЈЕДИНИ АСТРОЛОШКИ БИРО Стипић Јосифа у Сабадки, VI, Калман ул. 4. Састав прецизног хороскопа! Из унутрашњости преко поште! Марку за одговор послати! 2929

НОВ ШЕШИР ЈЕ СКУП! Старе прерађујем јевтино. **Фехер Ласло,** шеширџија, Јокаи Мор ул. 33.

ЧАРАПЕ

ЗА ЖЕНСКЕ И МУШКЕ јевтино правим од два пара један. **Биће као нове! Покушајте и уверите се!** Јене фехерцет ул. 5, приземно.

КУПУЈЕМ И ПРОДАЈЕМ СТАРЕ СТВАРИ као одела, веш, намештај, разни алат. Добро плаћам, јевтино продајем. **Марић Бранко,** Буза тер број 12. 3306

ДАМЕ! Најбоља трајна ондулација са »Минон« уљем. Најбоље раде дипломирани и више пута првом наградом одликовани фризерски салон: Вујанић, Ујвидек, Јокаи Мор ул 9.

КОД СТАРЕТИНАРА КОВАЧА у Алкотмањ ул. 52 **најјевтиније можете купити употребљени намештај и одело. При продаји плаћам најбоље пене. Уверите се!** 2742

ИЗНОШЕНЕ ТАШНЕ успешно фарбам. Доситејева ул. 12, врата 2. Из околних места пошаљите поштом.

„HALA" сода за кување сапуна стигла је и може се добити. **Војнић Иштване,** мешовита трговина, **Зомбор,** Хуњади ул. 3. 3483

БЕСПЛАТНО СЕ МОЖЕ НОСИТИ ЗЕМЉА за насип из основне школе у Андрашијевој улици (Зарда). 3499

ЖЕНСКИ И МУШКИ КРОЈАЧ идем по кућама за израду и преправљање капута и хаљина. **Донда Јулио,** Сентелеки Корнел ул. 10. 3538

ПРОДАЈЕМ ОДЕЛА, гвоздену ограду, дечији кревет, — тражим шегрта. **Кодаи,** кројач, Мусолини ул. 17/I 3549

ИЗДАВАЊА

40 ЈУТАРА посејане **првокласне оране земље** у Ујвидечком хотару, удаљена 3 км. од града, **издао бих у аренду.** Адреса у Администрацији. 3457

Одговорни уредник и издавач: ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија" штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50

Рукописи се не враћају